

Knooppunt Tiel-Rivierenland

Realisatiepact

Knooppunt Tiel-Rivierenland

Realisatiepact

© 2026. Niets uit dit werk mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden op welke wijze dan ook, daaronder mede begrepen gehele of gedeeltelijke bewerking van het werk, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs en opdrachtgever.

Inhoud

Bestuurlijke samenvatting	4
1. Realisatiepact Knooppunt Tiel-Rivierenland	8
2. Selectieprocedure voor prioritering van projecten	10
3. Toelichting geprioriteerde projecten onderverdeeld naar thema	11
4. Belangrijke projecten die buiten onderhavig Realisatiepact vallen	13
5. Vervolgprocedure	14
6. Besluitpunten Programmaraad MIRT programma Topcorridors	15
Bijlage A: Fiches	16
Bijlage B: Samenvatting van gespreksverslagen	33

Bestuurlijke samenvatting

Aanleiding en doel

Knooppunt Tiel-Rivierenland is binnen het MIRT-programma Topcorridors aangewezen als één van de negen bovengemiddelde logistieke knooppunten. Deze knooppunten spelen een belangrijke rol in de afhandeling van multimodale goederenstromen op de drie internationale corridors (Oost, Zuidoost en Zuid) binnen dit MIRT-programma. Om de functie van deze corridors te versterken zijn voor de knooppunten maatregelen noodzakelijk zodat de multimodale infrastructuur op deze Topcorridors nog effectiever en duurzamer gebruikt kan worden voor goederenvervoer. Om deze maatregelen te realiseren is voor elk knooppunt een Realisatiepact opgesteld waarin Rijk en regio (provincie, gemeente, Regio Rivierenland en Logistics Valley Rivierenland) afspreken om gezamenlijk projecten uit te voeren om de duurzame multimodale infrastructuur op het knooppunt verder te ontwikkelen en te optimaliseren.

Doel van het Realisatiepact Tiel-Rivierenland is dat Rijk en regio gezamenlijk via een projectenprogramma investeren in een effectiever en duurzamer gebruik van de multimodale infrastructuur in de regio Tiel-Rivierenland binnen het MIRT programma Topcorridors. Met dit Realisatiepact Tiel-Rivierenland wordt ingezet op:

- De uitvoering van gezamenlijke geselecteerde prioritaire projecten in de regio
- De organisatie van gezamenlijke financiering voor deze projecten in de regio
- De intensivering van de publiek-private samenwerking en uitvoering tussen Rijk en regio
- Een adaptieve projectprogrammering voor 2026-2030, zodat ingespeeld kan worden op dynamische ontwikkelingen

Dit Realisatiepact Tiel-Rivierenland wordt hierbij ter besluitvorming voorgelegd aan de Programmaraad van het MIRT Programma Topcorridors, gebaseerd op een eerder besluit van het Bestuurlijk Overleg MIRT Goederenvervoercorridors (BO-MIRT GVC), met het verzoek om instemming met de geprioriteerde projecten en toekenning van de gevraagde cofinanciering door de regionale partijen zodat de in dit plan opgenomen projecten en maatregelen verder kunnen naar de uitvoerings- en financieringsfase. Hiermee wordt het Realisatiepact Tiel-Rivierenland onderdeel van de bredere MIRT GVC afspraken tussen Rijk en regio.

Strategische positie

Het Knooppunt Tiel-Rivierenland ligt strategisch aan het hoofdinfrastructuur voor drie modaliteiten:

- Weg: Rijksweg A15 en A2
- Water: De Waal en het Amsterdam-Rijnkanaal
- Spoor: Betuweroute (geen spoorterminal)

Met de Inland Terminal Tiel voor container overslag op het bedrijvenpark Medel en de Industriehaven Tiel voor bulk- en projectoverslag heeft de regio potentie om de multimodale overslag via het water sterk te vergroten. De ligging tussen Amsterdam, Rotterdam, Oost-Nederland en Duitsland maakt Knooppunt Tiel-Rivierenland tot een natuurlijke multimodale draaischijf over het water binnen de Topcorridors. Een pluspunt hierbij is dat de bevaarbaarheid van de waterwegen zowel bij hoog- als laagwater gegarandeerd is.

Strategische opgaven

De gezamenlijke opgaven voor Rijk en regio binnen het Realisatiepact Tiel-Rivierenland zijn:

- Het verder versterken van de multimodale draaischijffunctie van het knooppunt binnen de Topcorridors
- Het hiermee versnellen van de *modal shift* "van weg naar water", zodat goederenstromen verder verduurzaamd kunnen worden en wegen ontlast worden
- Het verder digitaliseren van logistieke ketens, zodat de veerkracht en leveringszekerheid van logistieke processen beter gegarandeerd kan worden.

Selectie van Prioritaire uitvoeringsprojecten (2026–2030)

Op basis van het vastgestelde Knooppunt- en Inzetplan Tiel-Rivierenland (januari 2025) is door het Pactteam een longlist opgesteld van 16 kandidaat projecten voor het Realisatiepact, verdeeld over zes thema's. Voor de meeste van deze kandidaat projecten is een project fiche opgesteld. Aan de hand van het binnen het MIRT programma Topcorridors opgezette afweegkader voor projecten zijn voor het knooppunt Tiel-Rivierenland, na het toekennen van alle scores, vijf projecten geprioriteerd voor uitvoering, vier voor verdere afweging in de vervolgfase, vijf projecten worden niet verder opgepakt omdat deze buiten de scope van het programma Topcorridors vallen en 2 projecten zijn samengevoegd met andere projecten.

Overzicht Fiches - Realisatiepact Knooppunt Tiel-Rivierenland

In deze fase realisatiepact	In vervolgfase realisatiepact	Buiten scope realisatiepact
Fiche 3 - visie en roadmap circulaire industriehaven Tiel	Fiche 8 - Ontwikkeling clean energy hub (binnenvaart)	Fiche 1 - Toekomstbestendig Knooppunt Tiel-Rivierenland/ bedrijventerreinen
Fiche 4 - havensamenwerking Gelreport	spoorterminal voor logistieke ontsluiting van het knooppunt Tiel-Rivierenland	Fiche 2 - Hondsgemet Noord
Fiche 5 a/b - draaischijf-functie Inlands Terminal Tiel & empty depot	toekomstbestendigheid St. Bernhardsluizen/ sluis St. Andries	Fiche 7 - Aanpak netcongestie regio
Fiche 6 - routekaart - "zero emissie binnenhavens"	Fiche 11a/b - Living Labs & dashboard	Fiche 9 - energietransitie (Smart Energie Hub)
Fiche 10 - duurzame transport hub Rivierenland		Revitalisering roll-on/of

De geprioriteerde projecten in deze fase zijn:

Programma Industriehaven Tiel / Visie en roadmap circulaire industriehaven Tiel

- Fiche 3

Dit hoofdproject bevat de ontwikkeling van een visie en roadmap voor de doorontwikkeling van de Industriehaven Tiel naar een multimodale, circulaire en toekomstbestendige haven. De Industriehaven Tiel is strategisch gelegen aan het Amsterdam-Rijnkanaal nabij de Waal, en speelt een belangrijke rol in het multimodaal benutten van het water voor aan/afvoer van bulk- en projectlading. Om deze haven nog beter te gaan benutten wordt gewerkt aan een toekomstgerichte visie en roadmap voor de doorontwikkeling van de haven tot een multi-purpose dry bulk terminal. Verbeterde kadefaciliteiten (privaat of openbaar), ruimte voor circulaire stromen, moderne overslag- en verwerkingsvoorzieningen en aansluitmogelijkheden bij marktinitiatieven van bedrijven zullen een belangrijke plaats innemen in deze ontwikkeling van Industriehaven Tiel. Het operationeel management van de havens van de gemeente Tiel worden opgenomen in het havenmanagementsysteem van Arnhem en Nijmegen, zodat er uiteindelijk met een pool van havenmeesters binnen Gelreport gewerkt kan worden.

Industriehaven Tiel

Havensamenwerking Gelreport - Fiche 4

De havensamenwerking Gelreport speelt een centrale rol in het versterken van de positie van het multimodale knooppunt Tiel-Rivierenland. De gemeenten Tiel, Arnhem en Nijmegen en de provincie Gelderland werken binnen Gelreport al samen op thema's als verduurzaming, circulariteit en digitalisering.

De huidige fase van de samenwerking richt zich op het concretiseren en programmeren van deze bestaande inzet. Daarbij staat niet het ontwikkelen van een nieuw samenwerkingsmodel of operationele organisatie centraal, maar het creëren van samenhang en focus: welke projecten dragen aantoonbaar bij aan het functioneren van de corridor en welke vragen een rol of betrokkenheid van het Rijk.

Om dit te realiseren wordt tijdelijk programmamanagement ingericht. De projectleider heeft als opdracht om lopende en nieuwe initiatieven te verbinden, prioriteren en besluitrijp te maken, onder meer richting de GVC en mogelijke rijks-regiodeals. Dit gebeurt in nauwe samenhang met bestaande uitvoeringsprojecten, zoals de zero-emissie en circulaire binnenhavens, die via afzonderlijke projectfiches worden uitgevoerd. Knooppunt Tiel-Rivierenland zoekt daarbij nadrukkelijk de samenwerking met Knooppunt Nijmegen om op corridorniveau gezamenlijke keuzes te maken en de bijdrage van de binnenhavens aan duurzame, robuuste goederenstromen te versterken.

Draaischijffunctie Inland Terminal Tiel / Empty Depot - Fiche 5a/5b

De Inland (container) Terminal Tiel vervult, in nauwe samenwerking met de logistieke bedrijven binnen het knooppunt Tiel-Rivierenland, een draaischijffunctie van nationaal belang op de Nederlandse goederenvervoercorridors. Door de strategische ligging op de verbindingen richting Amsterdam (noord), sluis Sint Andries (zuid), Nijmegen en Duitsland (oost) en Rotterdam/Antwerpen (west), alsmede de bevaarbaarheid bij hoog- als laagwater, fungeert deze locatie als een essentieel schakelpunt tussen de zeehavens en het achterland. Om deze belangrijke draaischijffunctie te optimaliseren zal er in deze eerste fase o.a. een uitwerking plaatsvinden van de businesscase voor een reefer hub, inclusief de technische en ruimtelijke verkenning met de nadruk op de beschikbare netcapaciteit en verlenging van de kade.

Daarnaast zal er een plan uitgewerkt worden ter stimulering van vervoer over water, inclusief laadplein voor elektrisch materieel. Het beoogde Empty Depot bouwt voort op deze draaischijffunctie en versterkt de regierol van Inland Terminal Tiel binnen de containerlogistiek. Dit Empty Depot stelt de terminal in staat om schommelingen in vraag en aanbod effectief op te vangen en vermindert de afhankelijkheid van de zeehavens. Het zal een buffer en bundelpunt moeten worden om congestie, wachttijden en kosten te dempen. Dit alles met als doel om de inland terminal de mogelijkheid te geven containers te beheren, te routeren en retour te planen richting de rederij binnen de gestelde

termijnen. In de eerste fase zal er inzicht worden verkregen in de containerstromen en zal er een technische en ruimtelijke verkenning plaatsvinden naar de mogelijkheid van een empty depot. Er zal een regiemodel worden uitgewerkt en een digitaal Living Lab worden gerealiseerd.

Inland Terminal Tiel

Routekaart - "zero emissie binnenhavens" - Fiche 6

Dit project betreft de ontwikkeling van een routekaart waarin mogelijkheden zijn opgenomen voor het verder verduurzamen van haven- en havengerelateerde activiteiten, met als einddoel te werken richting zero emissie binnenhavens in Tiel. De routekaart geeft richting aan verdere verduurzaming van havenactiviteiten en logistieke processen en kent een koppeling met de nationale beleidsdoelen (Schone Lucht Akkoord, Klimaatakkoord). De routekaart zal als een strategisch instrument fungeren voor gemeenten, provincie, Rijk en bedrijven om investeringen en maatregelen, zoals elektrificatie van vaar- en werktuigen, uitbreiding van walstroomvoorzieningen of ontwikkelen van een smart energy hub, te prioriteren.

Duurzame Transport Hub Rivierenland - Fiche 10

Dit project richt zich op de ontwikkeling van Duurzame Transport Hub Rivierenland bij voorkeur bij de ontsluiting van de A15 en in de buurt van een multimodaal knooppunt met veel logistieke bedrijven. Een beveiligde truckparking draagt bij aan verkeersveiligheid, leefbaarheid en een versterking van Knooppunt Tiel-Rivierenland. Deze hub zal dienst doen als truckparking en trailer hub voor nachtpendels vanuit de zeehavens zoals Rotterdam en Amsterdam en voorzien worden met laadfaciliteiten voor elektrische vrachtwagens en een clean energy hub met een aanbod van duurzame brandstoffen.

Governance en uitvoering

Samenstelling Pactteam

De totstandkoming van dit realisatiepact heeft plaatsgevonden onder regie van het Pactteam (werkgroep) voor Knooppunt Tiel-Rivierenland. Dit Pactteam bestond uit een samenwerkingsverband van overheden en regionale partners:

- Gemeente Tiel,
- Regio Rivierenland,
- Logistics Valley Rivierenland,
- Provincie Gelderland,
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Buck Consultant International is gevraagd om het Pactteam te ondersteunen bij het opstellen van dit Realisatiepact, en heeft hiervoor in overleg met de leden van het Pactteam een onafhankelijke pact regisseur ingehuurd. Om te borgen dat er vanuit de markt genoeg draagvlak bestaat voor de projecten heeft het Pactteam gedurende het proces gesproken met diverse bedrijven, instellingen en andere relevante stakeholders.

Relatie met BO-MIRT GVC

Het jaarlijks BO-MIRT GVC is de plek waar verantwoordelijke bestuurders van Rijk en regio voor het MIRT programma Topcorridors jaarlijks afspraken maken over logistieke infrastructurele investeringen. Er is in 2025 een positief besluit in het BO-MIRT GVC genomen over het opstellen van een Realisatiepact Tiel-Rivierenland en de Programmaraad van het MIRT-project Topcorridors is gevraagd om medio 2026 op basis van dit plan dit besluit officieel te bekrachtigen. Dit betekent dat de in dit plan opgenomen projecten en maatregelen verder kunnen naar de uitvoerings- en financieringsfase. Hiermee wordt het Realisatiepact Tiel-Rivierenland onderdeel van de bredere MIRT GVC afspraken tussen Rijk en regio.

Na de besluitvorming medio 2026 blijft de rol van het BO-MIRT GVC voor uitvoering van dit Realisatiepact relevant: toekomstige wijzigingen of aanvullingen op het pact (bijvoorbeeld nieuwe projecten of financieringsarrangementen) kunnen in latere BO-MIRT GVC overleggen aan de orde komen. Ook kunnen voor de uitvoering benodigde middelen uit MIRT-fondsen of andere bronnen (zoals het Mobiliteitsfonds, Regio Deals of het Nationaal Groeifonds) via de BO-MIRT GVC tafel worden besproken en toegekend.

Financiering en vervolgstappen

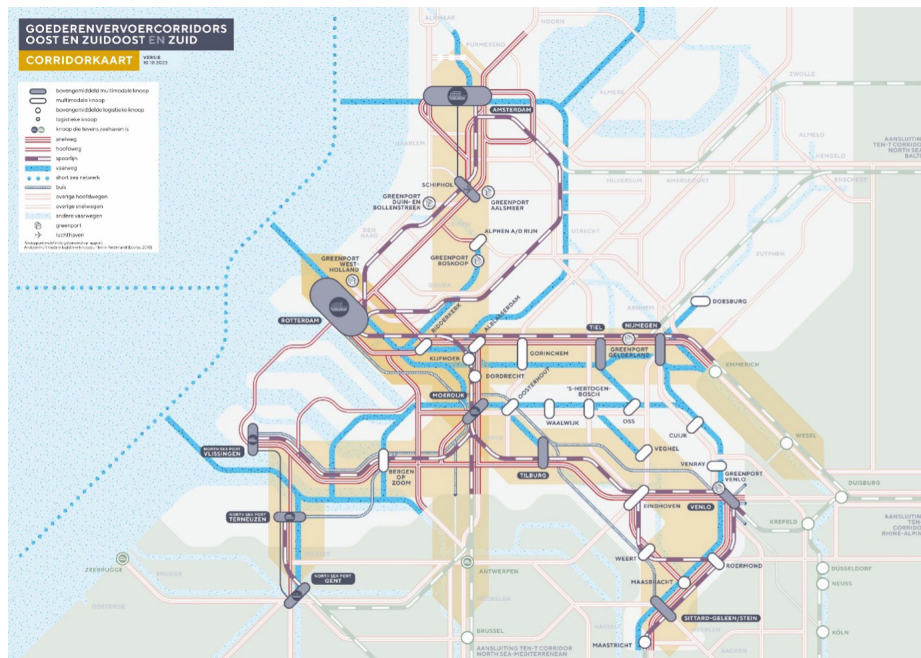
Het uitgangspunt voor uitvoering van dit Realisatiepact is een gezamenlijke cofinanciering door Rijk, regio en bedrijfsleven. Dit Realisatiepact vormt de basis voor verdere uitwerking van businesscases en adaptieve investeringsbesluiten om de multimodale infrastructuur in de regio verder te optimaliseren. Binnen het BO-MIRT GVC is door Rijk en regio financiering toegezegd om de geselecteerde projecten in dit pact uit te voeren. Na instemming met het Realisatiepact Tiel-Rivierenland door de programmaraad van het MIRT programma Topcorridors GVC kunnen de samenwerkende partners op basis van de pactafspraken verdere stappen zetten en aanvullende financiering vanuit bedrijfsleven en andere programma's aanboren. Hierbij wordt ook ingezet op cofinanciering en samenwerking tussen Rijk, regio, bedrijfsleven (en eventueel EU), geheel in lijn met de uitgangspunten van het MIRT-programma Topcorridors. Het realisatiepact vormt zo een instrument om gezamenlijke ambities vast te leggen, met aandacht voor duurzame ontwikkeling, innovatie en gedeelde verantwoordelijkheid van alle betrokken partijen.

Als bijlage zijn fiches toegevoegd waarin de uitwerking is te lezen van de bovengenoemde projecten. Tevens zijn daar de uitwerkingen te lezen van de projecten welke niet zijn geprioriteerd. Elk projectnummer correspondeert met overeenkomstig fichenummer.

1 Realisatiepact Knooppunt Tiel-Rivierenland

1.1 Kaders realisatiepact

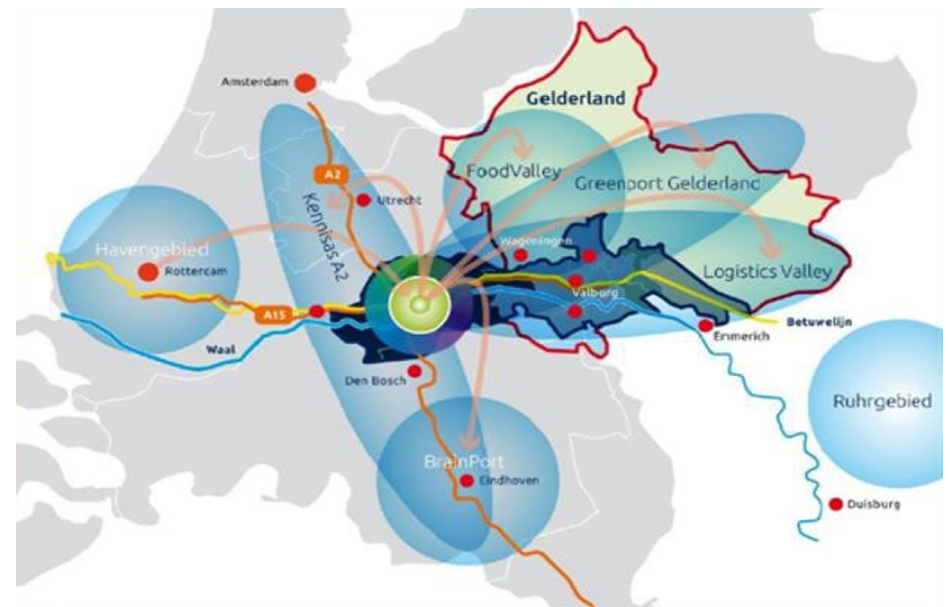
In het MIRT-programma Topcorridors werken nationale en regionale overheden samen met bedrijven aan het verbeteren van de logistieke goederenvervoercorridors in Nederland. Deze Topcorridors vormen de levensader van de Nederlandse economie. Door samen te werken aan betrouwbare, robuuste, duurzame en veilige goederenvervoercorridors wordt bijgedragen aan economische groei vanuit een gezonde leef- en werkomgeving. Binnen de goederenvervoerscorridors heeft het Rijk bovengemiddelde knooppunten benoemd. Knooppunten die een belangrijke rol spelen in de goederenstromen en realisatie van een multimodale inrichting van de infrastructuur. Knooppunt Tiel-Rivierenland is één van de negen bovengemiddelde knooppunten in de nationale goederenvervoercorridors.

Figuur 1: Goederenvervoercorridors (GVC), negen knooppunten.

Knooppunt Tiel-Rivierenland stelt een Realisatiepact op waarin Rijk en regio afspreken om gezamenlijk projecten uit te voeren om de duurzame multimodale infrastructuur van het knooppunt te realiseren. Dit realisatiepact, welke ook aansluit bij het recent opgestelde toekomstperspectief A15, vertaalt de strategische opgave naar maatregelen, projecten (fiches) en uitvoering op korte, middellange en lange termijn.

De ambitie van Realisatiepact Knooppunt Tiel-Rivierenland is het versterken van de positie van het knooppunt als logistieke hotspot en draaischijf op het traject van West- naar Oost-Nederland en Duitsland. Het knooppunt ligt zowel aan het Amsterdam-Rijnkanaal als de Waal, waardoor het bij zowel hoog- als laagwater te bevaren is. Deze twee waterwegen behoren tot de belangrijkste transportassen van Nederland en Europa.

Figuur 2: Krachtig Rivierenland, knooppunt van krachtige verbindingen met omliggende netwerken.

1.2 Organisatie en uitvoering

De totstandkoming van dit realisatiepact heeft plaatsgevonden onder regie van het Pactteam (werkgroep). De volgende betrokken partijen waren vertegenwoordigd in het Pactteam:

- **Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat:** Jos Holtus en Marcus Westerveld
- **Regio Rivierenland:** Ludolf van Lith
- **Logistics Valley Rivierenland:** Frank Engelbart
- **Gemeente Tiel:** Ryan Bevers
- **Provincie Gelderland:** Quinten Hendriks

Buck Consultant International (Kees Verweij) is gevraagd om het Pactteam te ondersteunen in de stappen naar een realisatiepact en heeft hiervoor in overleg met de leden van het Pactteam Monique Spijker-Vries (Synnovem) als onafhankelijk regisseur ingehuurd.

Uitvoering

Vanaf april 2025 tot en met april 2026 heeft het Pactteam tien werksessies georganiseerd waarin:

- projecten uit het knooppuntenplan inhoudelijk zijn verdiept, onderlinge samenhang tussen de projecten is beoordeeld;
- haalbaarheid en uitvoerbaarheid van projecten zijn getoetst;
- aansluiting op rijks- en regio doelstellingen is gewogen, en investeringsbereidheid van Rijk en regio is besproken,
- een selectie van prioritaire projecten is opgesteld waar in jaar 1 van het Realisatiepact zou kunnen worden begonnen.

Parallel aan de Pactteam overleggen zijn er gesprekken gevoerd met logistieke bedrijven, havenpartijen, parkmanagement, energie-initiatieven en een kennisinstelling. De betrokken gesprekspartners waren:

- Van Berkel Logistics (Inland Terminal Tiel)
- Grondstoffencentrum Nederland
- Harteman Weg- en Waterbouw
- Projectleider binnenhavens Tiel
- Parkmanagementorganisatie bedrijvenpark Medel
- Directeur Simon Loos
- Pactregisseur Knooppunt Nijmegen
- Pactregisseur Knooppunt Amsterdam
- Bosman Management en Advies
- Gevestigde bedrijven binnenhavens Tiel
- Pactregisseur Venlo
- Universiteit Maastricht (digitalisering)

Deze gesprekken hadden een dubbele functie:

1. **Toetsing van realiteitsgehalte.** Zijn de te selecteren prioritaire projecten uitvoerbaar, sluiten ze aan bij de behoeften?
2. **Creëren van commitment.** Zijn marktpartijen bereid om financieel en organisatorisch bij te dragen aan de geselecteerde prioritaire projecten?

Door deze opzet is er een breed gedragen projectbundel voor het Realisatiepact ontstaan welke niet alleen van “bovenaf” is vastgesteld. Externe stakeholders hebben al toegezegd, zowel met personele als financiële middelen, te willen bijdragen aan de uitvoering van de projecten.

Zie bijlage B voor een toelichting op de marktverkenning en een samenvatting van de gespreksverslagen.

2 Selectieprocedure voor prioritering van projecten

Op basis van het vastgestelde Knooppunt- en Inzetplan Tiel-Rivierenland (januari 2025) is door het Pactteam een longlist opgesteld van 16 kandidaat projecten voor het Realisatiepact gerangschikt onder de volgende zes thema's:

1. Vestigingsbeleid en bedrijventerreinen;
2. Arbeidsmarkt en opleidingen;
3. Multimodale verbindingen en *modal shift*;
4. Verduurzaming transportstromen;
5. Infrastructuur en bereikbaarheid;
6. Smart Energy Hubs.

Voor de meeste van deze kandidaat projecten is een projectfiche opgesteld (bijlage A) waarin wordt beschreven wat het project inhoudt, het doel, de werkpakketten en de beoogde resultaten. In het afgelopen jaar zijn alle projecten, geïnventariseerd, uitgediept en tegen elkaar afgewogen aan de hand van het binnen het MIRT Topcorridors opgezette afweegkader voor projecten. Belangrijke uitgangspunten voor de afweging zijn geweest dat de prioritaire projecten aansluiten bij de ambitie en doelen van het MIRT-programma goederenvervoercorridor (Topcorridors) in relatie tot de Beleidsagenda Goederenvervoer 2026, met de nadruk op de pijlers multimodaal, veerkracht, digitaal en duurzaamheid. Na het toekennen van alle scores behorende bij het afweegkader zijn voor het knooppunt Tiel-Rivierenland 5 projecten, geprioriteerd voor uitvoering in jaar 1 van het Realisatiepact.

De overige projecten zullen niet uitgewerkt worden in dit Realisatiepact, maar eerst afzonderlijk door de regio worden opgepakt. De reden is dat deze mogelijke projecten qua thema of tijd minder passen bij het doel, aanpak en instrumentarium van een Realisatiepact binnen het MIRT Programma Topcorridors. De waarde van de projecten wordt door het Pactteam wel ingezien, zodat deze initiatieven hun prioriteit behouden op de agenda van het knooppunt en te zijner tijd verder uitgewerkt zullen worden.

In tabel 1 op de volgende pagina staan alle besproken en beoordeelde kandidaat projecten overzichtelijk op een rij, met daarbij aangegeven:

- Type project: mindware - gedrag (M), orgware - samenwerking (O), hardware - infrastructuur (H), software - technologie (S)
- Termijn: Kort (K, 1-2 jaar), Middellang (M, 3-5 jaar), Lang (L, >5 jaar)
- Bijdrage aan beleidsdoelen MIRT-programma Topcorridors: Economie (E), Duurzaamheid (D), Sociaal (S), Bereikbaarheid (B)

In blauw staan de door het Pactteam geselecteerde geprioriteerde projecten inclusief kernthema aangegeven welke nader worden toegelicht in hoofdstuk 3.

Project/ Fiche	Thema	Type	Termijn	E	D	S	B
Bedrijventerreinen							
1	Toekomstbestendig Knooppunt Tiel-Rivierenland	M/H/O	M				
2	Hondsgemet Noord	M/H/O	M/L				
Draaischijffunctie Tiel-Amsterdam-Rotterdam-Duitsland							
3	Visie en roadmap circulaire industriehaven Tiel (modal shift/multi-purpose dry bulk terminal)	M/H/S/O	K/M				
4	Havensamenwerking Gelreport	M/H/S/O	K/M				
5a/5b	5a: Draaischijffunctie Inland Terminal Tiel 5b: Empty Depot	M/H/S/O	K/M/L				
Verduurzaming transportstromen							
6	"zero emissie binnenhavens" (inclusief walstroom en energietransitie)						
7	Aanpak netcongestie regio (vervolg op project 6)	H/S	M/L				
8	Ontwikkeling Clean Energy Hub (binnenvaart)	H/S	K/M				
9	Energietransitie (Smart Energy Hub)	H/S/O	K/M				
Infrastructuur en bereikbaarheid							
10	Duurzame Transport Hub Rivierenland	H	M/L				
11a/b	11a: Living labs digitalisering binnenhavens 11b: Dashboard logistieke stromen infra Gelderland	S	K/M				
Projecten: wel meegenomen, maar niet beoordeeld, vanwege zeer lange termijn uitvoering							
12	Revitalisering roll-on/roll-off Tiel-Rotterdam		L				
13	Spoorterminal voor logistieke ontsluiting van het Knooppunt Tiel-Rivierenland		L				
14	Toekomstbestendigheid van de St Bernhardsluizen Amsterdam-Rijnkanaal		L				

Tabel 1: Overzicht projecten (in blauwe tekst de geprioriteerde projecten)

3 Toelichting geprioriteerde projecten onderverdeeld naar thema

De door het pactteam voorgedragen 5 geprioriteerde projecten dragen bij aan:

- Het verder versterken van de multimodale draaischijffunctie van het knooppunt (voor zowel bulk als containers) binnen de Topcorridors
- Het versnellen van de *modal shift* "van weg naar water", zodat goederenstromen verder verduurzaamd kunnen worden
- Het verder digitaliseren van logistieke ketens, zodat de veerkracht en leveringszekerheid van logistieke processen betere gegarandeerd kan worden.

De voorgestelde projecten worden hierna per thema kort toegelicht.

Thema 1 Draaischijffunctie Tiel-Amsterdam-Rotterdam-Duitsland

Visie en roadmap circulaire industriehaven Tiel - Fiche 3

Dit hoofdproject bevat de ontwikkeling van een visie en roadmap voor de doorontwikkeling van de Industriehaven Tiel naar een multimodale, circulaire en toekomstbestendige haven. De Industriehaven Tiel is strategisch gelegen aan het Amsterdam-Rijnkanaal nabij de Waal, en speelt een belangrijke rol in het multimodaal benutten van het water voor aan/afvoer van bulk- en projectlading. Om deze haven nog beter te gaan benutten wordt gewerkt aan een toekomstgerichte visie en roadmap voor de doorontwikkeling van de haven tot een multi-purpose dry bulk terminal. Verbeterde kadefaciliteiten (privaat of openbaar), ruimte voor circulaire stromen, moderne overslag- en verwerkingsvoorzieningen en aansluitmogelijkheden bij marktinitiatieven van bedrijven zullen een belangrijke plaats innemen in deze ontwikkeling van Industriehaven Tiel. Het operationeel management van de havens van de gemeente Tiel zullen worden opgenomen in het havenmanagementsysteem van Arnhem en Nijmegen, zodat er uiteindelijk met een pool van havenmeesters binnen Gelreport gewerkt kan worden.

Havensamenwerking Gelreport - Fiche 4

De havensamenwerking Gelreport speelt een centrale rol in het versterken van de positie van het multimodale knooppunt Tiel-Rivierenland. De gemeenten Tiel, Arnhem en Nijmegen en de provincie Gelderland werken binnen Gelreport al samen op thema's als verduurzaming, circulariteit en digitalisering. De huidige fase van de samenwerking richt zich op het concretiseren en programmeren van deze bestaande inzet. Daarbij staat niet het ontwikkelen van een nieuw samenwerkingsmodel of operationele organisatie centraal,

maar het creëren van samenhang en focus: welke projecten dragen aantoonbaar bij aan het functioneren van de corridor en welke vragen een rol of betrokkenheid van het Rijk.

Om dit te realiseren wordt tijdelijk programmamanagement ingericht. De projectleider heeft als opdracht om lopende en nieuwe initiatieven te verbinden, prioriteren en besluitrijp te maken, onder meer richting de GVC en mogelijke rijks-regiodeals. Dit gebeurt in nauwe samenhang met bestaande uitvoeringsprojecten, zoals de zero-emissie en circulaire binnenhavens, die via afzonderlijke projectfiches worden uitgevoerd. Knooppunt Tiel-Rivierenland zoekt daarbij nadrukkelijk de samenwerking met Knooppunt Nijmegen om op corridorniveau gezamenlijke keuzes te maken en de bijdrage van de binnenhavens aan duurzame, robuuste goederenstromen te versterken.

Draaischijffunctie Inland Terminal Tiel / Empty Depot - Fiche 5a/5b

De Inland (container) Terminal Tiel vervult, in nauwe samenwerking met de logistieke bedrijven binnen het knooppunt Tiel-Rivierenland, een draaischijffunctie van nationaal belang op de Nederlandse goederenvervoercorridors. Door de strategische ligging op de verbindingen richting Amsterdam (noord), sluis Sint Andries (zuid), Nijmegen en Duitsland (oost) en Rotterdam/Antwerpen (west), alsmede de bevaarbaarheid bij hoog- als laagwater, fungeert deze locatie als een essentieel schakelpunt tussen de zeehavens en het achterland. Om deze belangrijke draaischijffunctie te optimaliseren zal er in deze eerste fase o.a. een uitwerking plaatsvinden van de businesscase voor een reefer hub, inclusief de technische en ruimtelijke verkenning met de nadruk op de beschikbare netcapaciteit en verlenging van de kade.

Daarnaast zal er een plan uitgewerkt worden ter stimulering van vervoer over water, inclusief laadplein voor elektrisch materieel. Het beoogde Empty Depot bouwt voort op deze draaischijffunctie en versterkt de regierol van Inland Terminal Tiel binnen de containerlogistiek. Dit Empty Depot stelt de terminal in staat om schommelingen in vraag en aanbod effectief op te vangen en vermindert de afhankelijkheid van de zeehavens. Het zal een buffer en bundelpunt moeten worden om congestie, wachttijden en kosten te dempen. Dit alles met als doel om de inland terminal de mogelijkheid te geven containers te beheren, te routeren en retour te planen richting de rederij binnen de gestelde termijnen. In de eerste fase zal er inzicht worden verkregen in de containerstromen en zal er een technische en ruimtelijke verkenning plaatsvinden naar de mogelijkheid van een empty depot. Er zal een regiemodel worden uitgewerkt en een digitaal Living Lab worden gerealiseerd.

Thema 2 - Verduurzaming transportstromen

Routekaart - "Zero emissie binnenhavens" - Fiche 6

Dit project betreft de ontwikkeling van een routekaart waarin mogelijkheden zijn opgenomen voor het verder verduurzamen van haven- en havengerelateerde activiteiten, met als einddoel te werken richting zero emissie binnenhavens in Tiel. De routekaart geeft richting aan verdere verduurzaming van havenactiviteiten en logistieke processen en kent een koppeling met de nationale beleidsdoelen (Schone Lucht Akkoord, Klimaatakkoord). De routekaart zal als een strategisch instrument fungeren voor gemeenten, provincie, Rijk en bedrijven om investeringen en maatregelen, zoals elektrificatie van vaar- en werktuigen, uitbreiding van walstroomvoorzieningen of ontwikkelen van een smart energy hub, te prioriteren.

Thema 3 - Infrastructuur en bereikbaarheid

Duurzame Transport Hub Rivierenland - Fiche 10

Dit project richt zich op de ontwikkeling van Duurzame Transport Hub Rivierenland bij voorkeur bij de ontsluiting van de A15 en in de buurt van een multimodaal knooppunt met veel logistieke bedrijven. Een beveiligde truckparking draagt bij aan verkeersveiligheid, leefbaarheid en een versterking van Knooppunt Tiel-Rivierenland. Deze hub zal dienst doen als truckparking en trailer hub voor nachtpendels vanuit de zeehavens zoals Rotterdam en Amsterdam en voorzien worden met laadfaciliteiten voor elektrische vrachtwagens en een clean energy hub met een aanbod van duurzame brandstoffen.

Deze vijf prioritaire projecten zijn door de regiopartners gebudgetteerd en voorzien van financiële dekking. De besturen van de regiopartners hebben de cofinanciering reeds bekrachtigd. Hierbij is voor het fiscaal regime (omzetbelasting) uitgegaan dat het gaat om zogenaamde overheidstaken. Omdat de functie van pactregisseur na besluitvorming BO-MIRT op dit realisatiepact (Product 7) vervalt, is in de budgettering ook de inhuur van een programmamanager voor fase 1 (P) opgenomen. Hiermee wordt geborgd dat ook in de uitvoeringsfase voortgang van projecten, onderlinge samenhang en budget worden bewaakt en gestroomlijnd.

Project/ Fiche	Thema	Eindscore	Budget	Dekking vanuit regio		Dekking vanuit Ministerie IenW
	Draaischijffunctie Tiel-Amsterdam-Rotterdam-Duitsland					
3	Programma Industriehaven Tiel: visie en roadmap ontwikkeling multimodale, circulaire en toekomstbestbestendige haven. (modal shift/multi- purpose dry bulk terminal)	5	€ 995.000	€ 620.000	Gemeente	€ 212.500
				€ 162.500	Provincie	
4	Havensamenwerking Gelreport	4,5	€ 50.000	€ 25.000	Gemeente	€ 25.000
5a/5b	Draaischijffunctie Inland Terminal Tiel / Empty Depot	4,5	€ 200.000	€ 90.000	Provincie/LV	€ 100.000
				€ 10.000	Regio/ Bedrijfsleven	
	Verduurzaming Transportstromen					
6	"Routekaart zero emissie binnenhavens" (inclusief walstroom en energietransitie)	4,5	€ 110.000	€ 25.000	Gemeente	€ 55.000
				€ 30.000	Provincie	
8	Ontwikkeling Clean Energy Hub (binnenvaart)	4,5	n.v.t.		n.v.t	n.v.t
	Infrastructuur en bereikbaarheid					
10	Duurzame Transport Hub Rivierenland	4,5	€ 75.000	€ 37.500	Provincie	€ 37.500
P	Programmamanagement uitvoering fase 1		€ 50.000	€ 12.500	Provincie	€ 25.000
				€ 12.500	Gemeente/ Regio	
Totaal budget			€ 1.480.000	€ 1.025.000,00		€ 455.000

Tabel 2: Geprioriteerde projecten binnen Realisatiepact en financiële dekking

4 Belangrijke projecten die buiten onderhavig Realisatiepact vallen

Binnen Realisatiepact Knooppunt Tiel-Rivierenland ligt de nadruk op projecten die op korte termijn bijdragen aan het beter benutten van de bestaande infrastructuur en het versterken van samenwerking binnen het knooppunt. Tegelijkertijd is het van belang om ook strategische, lange termijnontwikkelingen expliciet te blijven agenderen. Deze projecten kennen vaak een langere doorlooptijd, een grotere afhankelijkheid van externe partijen (zoals het Rijk of marktontwikkelingen) of vereisen aanvullende onderzoeken voordat tot uitvoering kan worden overgegaan.

Om die reden blijven de onderstaande projecten onderdeel van het realisatiepact. Ze worden (voorlopig) niet allemaal direct uitgevoerd, maar wel actief gevolgd, verder verkend en op de agenda gehouden. Hiermee borgt het pact dat kansen voor de toekomst niet uit beeld raken en dat, zodra de randvoorwaarden gunstiger worden, tijdig kan worden opgeschaald richting realisatie.

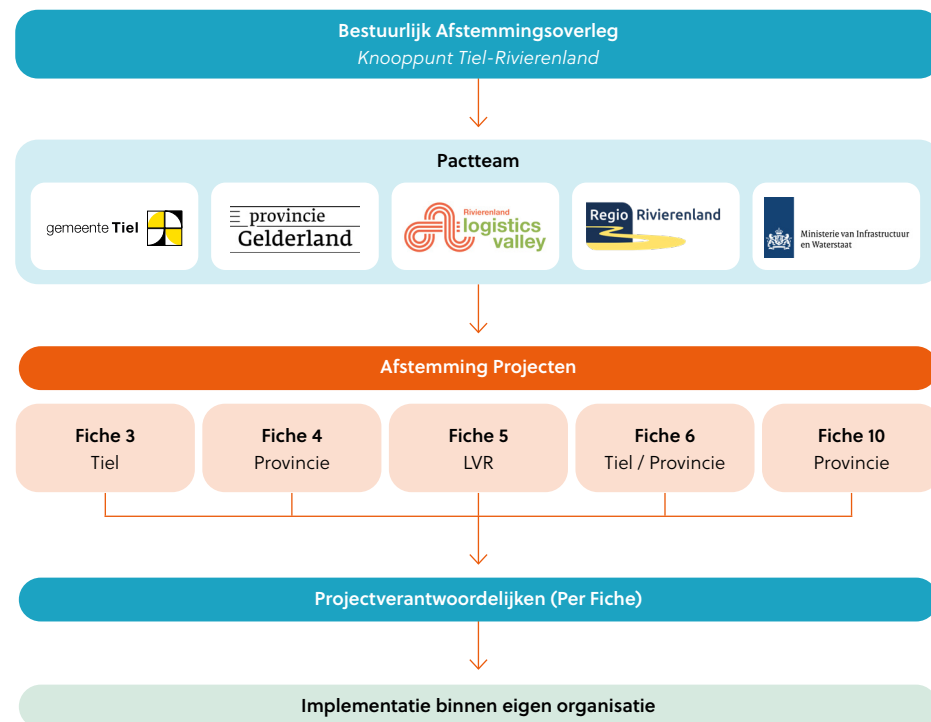
Project	Omschrijving	Status/Aandachtspunt
Clean Energy Hub (Fiche 8)	Onderzoeken of een Clean Energy Hub (CEH) voor de binnenvaart bij IJendoorn haalbaar is.	Prioritair project; in eerste instantie gevolgd door het pactteam, latere implementatie in het realisatiepact.
Spoorterminal voor logistieke ontsluiting van het Knooppunt Tiel-Rivierenland	Realisatie van de railterminal Gelderland als belangrijk aandachtspunt binnen de verdere ontwikkeling van Knooppunt Tiel-Rivierenland.	Modaliteit "spoor" levert momenteel nog geen bijdrage, maar terminal blijft strategisch op de agenda voor de toekomst.
Toekomstbestendigheid van de Prins Bernhardsluizen Amsterdam-Rijnkanaal	De sluisen verbinden regionale bedrijventerreinen met nationale en internationale waterwegen.	In het kader van onderhouds- vraagstukken, expliciet aandacht blijven besteden aan de sluisen
Bereikbaarheid via Rijksweg A15 (buiten scope realisatiepact)	Infrastructuur en bereikbaarheid zijn de ruggengraat van het logistieke knooppunt Tiel.	Adequate ontsluiting over de weg en multimodale verbindingen essentieel voor concurrentiekracht en doorstroming van goederen.

Tabel 3: Niet Geprioriteerde projecten binnen Realisatiepact

5 Vervolgprocedure

Na het vaststellen van voorliggend Realisatiepact Tiel-Rivierenland zullen de projecten verder worden uitgewerkt in een meer gedetailleerde programmering met inzicht in planning, aansturing en stakeholderbetrokkenheid. Het realisatiepact omvat een looptijd van vier jaar, waarin ruimte wordt geboden om bestaande projecten nader te specificeren en waar nodig aan te vullen, alsmede om nieuwe projectvoorstellen te initiëren en ter beoordeling voor te leggen. Gedurende deze periode wordt periodiek geëvalueerd in het pactteam en zo nodig bijgestuurd ten aanzien van de geprioriteerde projecten.

De governance komt er dan als volgt uit te zien:

Toelichting per laag

Bestuurlijk Afstemmingsoverleg

Overleg tussen bestuurlijke partners met de taken:

- Informatie-uitwisseling en afstemming van maatregelen die bijdragen aan het doel van het *Realisatiepact Tiel-Rivierenland*

Pactteam

Bestaat uit vertegenwoordigers van betrokken partijen te weten: het Ministerie van IenW, gemeente Tiel, provincie Gelderland, Logistics Valley Rivierenland (LVR), Regio Rivierenland met de taken:

- Onderlinge afstemming van projecten
- Afstemming over bestuurlijke besluitvorming
- Inzet en verdeling van financiële middelen
- Benoemen van projectverantwoordelijken per fiche

Projectverantwoordelijken (per fiche)

Eén verantwoordelijke per project met de taken:

- Zorgdragen voor implementatie van het project binnen de eigen organisatie
- Rapporteren richting Pactteam

6 Besluitpunten Programmaraad MIRT programma Topcorridors

Met dit realisatiepact worden er afspraken gemaakt over de verdere ontwikkeling van het goederenknooppunt. Voor het knooppunt Tiel-Rivierenland betekent dit dat zij zich vooral gaan inzetten op:

- **Het verbeteren van multimodale verbindingen en versnellen van de *modal shift*:** vergroten van het aandeel binnenvaart en betere koppeling met wegvervoer om logistieke stromen efficiënter en duurzamer af te wikkelen (fiche 3, 4 5)
- **Bijdragen aan de verduurzaming van transportstromen:** Reduceren van emissies door inzet op schonere vervoerstromen en energievoorzieningen (fiche 6)
- **Optimaliseren van infrastructuur en bereikbaarheid van het knooppunt:** Verbeteren van de betrouwbaarheid en toegankelijkheid van het knooppunt voor goederenvervoer (fiche 10)
- **Ontwikkelen en ondersteunen van Clean/smart Energy Hubs:** Faciliteren van duurzame energievoorzieningen die bijdragen aan de energietransitie in de logistiek (fiche 8)

De financiële middelen die worden gevraagd zijn in de eerste plaats bedoeld om gewenste investeringen te verkennen en/of aan te jagen, in plaats van hardware-investeringen in infrastructuur of ruimte. Dit past bij het karakter van de BO MIRT GVC aanpak. De maximale bijdrage van het Ministerie van IenW is reeds gereserveerd tijdens het BO MIRT GVC van 2024. Dit realisatiepact wordt hierbij voorgelegd aan de Programmaraad MIRT programma Topcorridors naar aanleiding van dit BO MIRT GVC besluit uit 2024 met het verzoek om:

- in te stemmen met de 5 geprioriteerde projecten 2026–2030;
- en in te stemmen met de financiële opzet in dit realisatiepact

Bijlage A: Fiches

Fiche 1

Toekomstbestendig Knooppunt Tiel-Rivierenland / bedrijventerreinen

Projectbeschrijving

De acht gemeenten binnen de regio Rivierenland maken samen met de Provincie Gelderland afspraken over de kwantiteit en kwaliteit van nieuwe bedrijventerreinen. Daarnaast worden afspraken gemaakt hoe bestaande bedrijventerreinen toekomstbestendig gemaakt kunnen worden. De afspraken zijn samengevat in het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2025-2029. Dit beleidskader is de beleidsmatige kapstok voor het toekomstbestendig maken van het Knooppunt Tiel-Rivierenland.

Het beleidskader van het RPW versterkt het Knooppuntplan Tiel-Rivierenland door:

- realiseren van nieuwe bedrijventerreinen, bijvoorbeeld Hondsgemet Noord (Fiche 2)
- stimuleren van toekomstbestendige bedrijventerreinen
- behouden van hogere milieucategorie en watergebonden bedrijventerreinen
- logistiek voorbereiden op digitalisering en AI
- organisatiegraad bedrijventerreinen

Het beleidskader van het RPW draagt bij aan de versterking van de landelijke draaischijffunctie van het Knooppunt Tiel-Rivierenland. De draaischijffunctie binnen het Knooppunt Tiel-Rivierenland wordt verstrekt door de aanwezigheid van diverse landelijk distributiecentra. Het knooppunt ligt in het midden van het land met de Rijkswegen A2/A15 en de voor de logistiek belangrijke waterwegen (Waal, Maas, Amsterdam Rijnkanaal, Fort St. Andries (verbinding Maas en Waal)). Alhoewel de Betuwelijn door het gebied loopt biedt de modaliteit "spoor" geen bijdrage om de modaliteit te versterken.

Binnen het RPW is het bedrijventerrein Medel aangewezen als bovenlokale opvang voor XXL-locaties mede vanwege de multimodaliteit (weg/water). De afgelopen jaren heeft hier op initiatief van de gemeenten Tiel en Neder-Betuwe een sterke clustering plaats gevonden.

Vanuit de Regio Deal - tranche 6 wordt samen met diverse stakeholders gewerkt aan een oplossing voor de energievraagstukken van de toekomst op bedrijventerreinen binnen het Knooppunt Tiel-Rivierenland.

Knooppunt Tiel-Rivierenland heeft door de ligging een aantal bedrijventerrein met kades aan het water. Bij Regio Deal - tranche 3 hebben we het project Kansen voor Water uitgevoerd. Met dit project hebben we het belang van vervoer over water gestimuleerd. Deze ontwikkeling zetten we door met behulp van de *modal shift* en logistieke makelaars. We willen inzetten om goederenstromen zoveel mogelijk te concentreren bij bestaande clusters of multimodale locaties met als doel zoveel mogelijk vervoer over water. Daarnaast is het doel om de congestie op de Rijkswegen A15/A2 te verminderen.

In het RPW zijn afspraken gemaakt over het behoud van watergebonden bedrijven-terreinen en bedrijven met een hogere milieucategorieën. Een zoektocht voor het knooppunt is hoe sturing gegeven kan worden aan bedrijven die zich willen vestigen op een watergebonden locatie als het een bestaande locatie is. Bestemmingsplannen laten op dit moment nog mogelijkheden toe voor het vestigen van bedrijven die niet watergebonden zijn. Kennisuitwisseling binnen de realisatiepacten hoe te kunnen sturen zonder eventuele planschadekosten kan een meerwaarde opleveren. Hierbij zal ook opname en borging in provinciale omgevingsvisies en uitwerking in omgevingsplannen betrokken dienen te worden.

Voor diverse functies en verplaatsingen naar het juiste bedrijf op de juiste plaats zal schuifruimte gerealiseerd moeten worden. Een uitdaging hierin is een actief grondbeleid met bijbehorende exploitatiekosten. Hier zoeken we als regio samenwerking met Provincie en Rijk.

Werkpakketten

WP1: Toekomstbestendige bedrijventerreinen

- Voor 6 bedrijventerreinen binnen de Regio zijn plannen opgesteld voor toekomstbestendige bedrijventerreinen op het gebied van energie, klimaat en biodiversiteit. Binnen de A15 corridor/knooppunt worden projecten meegenomen vanuit de gemeente Tiel en West Betuwe.

WP2: Ontwerp digitalisering

- verbeteren innovaties bij logistieke MKB-ondernemers met focus op data, ICT en AI

WP3: Verkenning en onderzoek

- verkenning uniforme beleidsregel aantal bedrijfsverzamelgebouwen
- uitwerking van minimale bebouwingspercentage per segment of type bedrijventerreinen.
- intensiever bouwen
- aandacht voor ruimte op bedrijventerreinen voor truckparking, empty depot

Beoogd resultaat en vervolg

- realisatie van nieuwe bedrijventerreinen conform het RPW
- minimaal één toekomstbestendig bedrijventerrein per gemeente.
- optimaal benutten van bestaande bedrijventerreinen door minimaal 5-10 % intensiever te bouwen (hoger-meerlaags bouwen).
- minimaal 18 bedrijventerreinen de organisatiegraad realiseren dan wel verbeteren.
- uniforme beleidsregel aantal bedrijfsverzamelgebouwen
- minimale bebouwingspercentage per segment of type bedrijventerreinen.

Betrokken partijen

Regio Rivierenland, gemeenten binnen de regio Rivierenland, Provincie Gelderland, VNO NCW, LHR, parkmanagement bedrijventerreinen.

Relatie met diverse andere Fiches.

Planning

Start: januari 2026

Fase 1 (2026-2027): WP1, WP2, WP3

Fase 2 (2027-2028): WP1, WP2, WP3

Budget 2026

Voor WP1 en WP2 is een totaalbedrag van € 7,7 miljoen in de Regiodeal opgenomen. Hier moet nog een definitieve onderverdeling worden gemaakt. Naast de Regiodeal wordt minimaal € 7,7 miljoen cofinanciering geleverd.

Voor WP3 heeft de Regio Rivierenland een werkbudget van ca. €30.000,- in 2026 en 2027.

Fiche 2

Hondsgemet Noord

Projectbeschrijving

In het Regionaal Programma Werklocaties 2025-2029 is Hondsgemet Noord opgenomen als een locatie voor grootschalige kavels. Het terrein ligt ten zuiden van de personenspoorlijn Tiel - Geldermalsen. Ten zuiden van de beoogde uitbreiding ligt Hondsgemet-Zuid. Ten zuiden van Hondsgemet – Zuid ligt de Betuwespoorlijn zonder mogelijkheid tot op- of overslag. Het terrein is via de provinciale weg ontsloten op de A15.

De Gemeente West Betuwe heeft in 2025 het Masterplan Hondsgemet Noord opgesteld. Dit masterplan is op 24 juni 2025 door de gemeenteraad vastgesteld. De gemeente zal aan de hand van dit masterplan een ruimtelijke procedure doorlopen. De planning is dat deze ruimtelijke procedure in 2026 wordt doorlopen. Vanaf juni 2027 is de planning dat de eerste kavels worden uitgegeven.

In het masterplan wordt een verkaveling voorzien waarbij 50 % van de uitgeefbare gronden wordt benut voor regionaal georiënteerde XXL-bedrijven, waaronder logistiek. Hier ligt een link met het Regionaal Programma Werklocaties.

Uit het masterplan komen met name twee thema's naar voren die een belemmering vormen voor de ontwikkeling van bedrijventerrein Hondsgemet Noord: De ontsluiting (bereikbaarheid) op de provinciale weg/A15 (verbreding provinciale weg, extra viaduct over Betuwelijn en A15) en de aansluiting op het energienetwerk.

Vanuit de landelijke opgave wordt een opgave gezien voor grootschalige kavels (XXL). Na de uitgifte van bedrijvenpark Medel is Hondsgemet Noord binnen het Knooppunt Tiel-Rivierenland vooralsnog de enige locatie om hierin te voorzien. De infrastructuur en aansluiting op het energienetwerk vormt een bottleneck voor het versterken van het Knooppunt Tiel-Rivierenland. Er is dus wel XXL-ruimte, maar deze is lastig te benutten. We vragen specifiek aandacht voor het gebruik van andere landelijke fondsen om dit knelpunt op te lossen.

Werkpakketten

WP1: Opstellen omgevingsplan

- Een omgevingsplan wordt opgesteld in 2026

WP2: Onderzoek

- Een besluit over ontsluiting, energieaansluiting en financiering

Beoogd resultaat en vervolg

- Een omgevingsplan voor Hondsgemet Noord. Uitgifte voor Logistiek.
- Duidelijkheid over de toekomstige ontsluiting, energieaansluiting en financiering.

Betrokken partijen

Gemeente West Betuwe, Gemeente Tiel, Provincie Gelderland, ProRail, Rijkswaterstaat, Regio Rivierenland.

Relatie met Fiche 1, 9, 10 en 11

Planning

Start: januari 2026

Fase 1 (2026-2027): WP1, WP2

Fase 2 (2027-2028): WP1, WP2

Budget 2026

Grondexploitatie gemeente en in de toekomst mogelijk een beroep doen op eventuele fondsen van de provincie, ProRail, Rijkswaterstaat, Ministerie IenW etc.

Fiche 3

Visie en roadmap circulaire industriehaven Tiel / Programma Industriehaven Tiel

Projectbeschrijving

De Industriehaven Tiel is strategisch gelegen aan het Amsterdam-Rijnkanaal nabij de Waal en speelt een belangrijke rol in de *modal shift* van weg naar water op de goederencorridor Rotterdam–Duitsland. De goederenstromen bestaan vooral uit bulkstromen zoals zand, grind en circulaire restmaterialen. Door haar centrale ligging in Nederland heeft de haven het potentieel om verder te groeien en te zorgen dat er meer goederen via het water getransporteerd worden waarmee het wegennet minder wordt belast en er minder milieubelastende uitstoot plaatsvindt.

Om dit potentieel te benutten, wordt gewerkt aan een toekomstgerichte visie en roadmap voor de doorontwikkeling van de haven tot een “multi-purpose dry bulk terminal”. Deze terminal moet beschikken over (publieke) kadefaciliteiten, ruimte voor circulaire stromen en moderne overslag- en verwerkingsvoorzieningen. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar kansen om aan te sluiten bij marktinitiatieven van bedrijven die hun kadefaciliteiten willen verbeteren en/of uitbreiden.

Daarnaast vraagt de haven om fysieke optimalisatie van infrastructuur, bereikbaarheid en nautische toegankelijkheid, zodat de haven toekomstbestendig wordt en beter aansluit op de doelstellingen van de nationale topcorridors.

Doelstellingen

- verkennen en aansluiten bij marktinitiatieven voor uitbreiding van kadefaciliteiten en realiseren van (publieke) laad- en loskades
- ontwikkelen en optimaliseren van een (circulaire) industriehaven met passende ruimtelijke inrichting
- versterken van de *modal shift* van weg naar water en ontlasten van het wegennet
- verbeteren van logistieke infrastructuur voor circulaire en bulkstromen
- optimaliseren van bereikbaarheid, toegankelijkheid en nautische diepgang van de haven
- versterken van de positie van Tiel als circulair knooppunt binnen de goederenvervoercorridor Oost

Werkpakketten

De totale opgave is onderverdeeld in vijf thema's en werkpakketten, die samen de basis vormen voor een integrale visie en uitvoeringsstrategie.

Thema 1 - Analyse en fundament: inzicht in huidige situatie en potenties

Dit thema richt zich op het in kaart brengen van de bestaande situatie, kansen, knelpunten en juridische mogelijkheden. Het vormt de basis voor alle vervolgstappen.

WP 1A: Havengebruik en marktinitiatieven

- inventarisatie van bestaande infrastructuur, logistieke stromen en ruimtelijke potenties
- verkenning van marktinitiatieven voor intensiever gebruik van de haven (drie partijen bekend)
- analyse van mogelijkheden om aan te sluiten bij uitbreidingsplannen voor kadefaciliteiten (mogelijk met openbaar karakter-nader onderzoek)
- impact-analyse van een publieke kade op bedrijfsprocessen van betrokken partijen
- SWOT-analyse van de haven in relatie tot circulariteit, *modal shift* en multimodaliteit

WP 1B: Fysieke en nautische analyse

- inventarisatie van oevers, taluds, huidige assets en staat van onderhoud
- analyse van diepgang, havengeul, ligplaatsen en draaicirkel
- onderzoek naar noodzakelijke maatregelen zoals uitdiepen, baggeren en constructieve aanpassingen

WP 1C: Juridische en beleidsmatige kaders

- analyse van eigendomssituaties en grondposities
- advisering over inzet van juridisch instrumentarium (RO, eigendom, erfpacht, vergunningen)
- onderzoek naar mogelijkheden voor optimalisatie van functies en gebruik van de haven

WP 1D: Bereikbaarheid en verkeersafwikkeling

- verkeerskundig onderzoek naar afwikkeling van en naar de haven
- inventarisatie van knelpunten en kansen voor verbetering van de ontsluiting

Thema 2 - Visievorming en co-creatie: gezamenlijk toekomstbeeld ontwikkelen

In dit thema wordt samen met stakeholders een gedragen visie ontwikkeld voor de toekomst van de Industriehaven Tiel.

■ WP 2A: Stakeholderdialoog

- bijeenkomsten met bedrijven, gemeente, provincie en Rijkswaterstaat
- ophalen van wensen, randvoorwaarden en kansen voor samenwerking
- verkennen van mogelijkheden voor samenwerking en financiering m.b.t. de gewenste ontwikkeling van kades met minimaal drie bedrijven

■ WP 2B: Scenario-ontwikkeling

- scenario's voor een circulaire haven, multimodale terminal en verwerkingsfaciliteiten
- scenario's voor fysieke optimalisatie: multifunctionele kades, verbeterde bereikbaarheid, nautische verruiming

■ WP 2C: Visie & handelingsperspectief

- opstellen van een integrale toekomstvisie voor de haven
- inzicht in noodzakelijke maatregelen voor bereikbaarheid, toegankelijkheid en infrastructuur
- formuleren van handelingsperspectieven voor gemeente en marktpartijen

■ WP 2D: Roadmap

- uitwerking van een meerjarige roadmap met fasering, afhankelijkheden en investeringsbehoeften

Thema 3 - Ontwerp en technische uitwerking: van visie naar concrete plannen

Dit thema vertaalt de visie naar uitvoerbare plannen en technische ontwerpen.

■ WP 3A: Kade- en infrastructuurontwerp

- uitwerking van een kadeplan: uitbreiding, versterking of verlegging van (minimaal drie) kades
- ontwerp van multifunctionele kades voor op- en overslag van circulaire stromen
- vervanging van geleidewerken en optimalisatie van publieke laad en losfaciliteiten

■ WP 3B: Ruimtelijke inpassing

- inpassing van circulaire verwerkings- en overslagvoorzieningen
- afstemming met bestemmingsplan en ruimtelijke kaders

■ WP 3C: Nautische optimalisatie

- uitdiepen en baggeren van havengeul en draaicirkel. (excl. maatregelen oeverbescherming en stabiliteit kades)
- optimaliseren van ligplaatsen en toegankelijkheid voor grotere schepen

■ WP 3D: Bereikbaarheid & verkeersoplossingen

- uitwerken van oplossingsrichtingen voor verkeersafwikkeling
- integratie met regionale infrastructuurprojecten

■ WP 3E: Validatie & besluitvorming

- feedbackrondes met stakeholders
- definitieve vaststelling van visie, ontwerp en roadmap
- opstellen van een meerjaren onderhoudsplan

Thema 4 - Realisatievoorbereiding: van plan naar uitvoering

Dit thema vormt de brug naar daadwerkelijke realisatie en kan worden opgepakt als vervolgproject binnen een realisatiepact.

Mogelijke vervolgstappen

- contractuele afspraken tussen bedrijven en Gemeente Tiel
- verkenning van subsidiemogelijkheden en cofinanciering (regionaal, nationaal, Europees)
- start realisatie van nieuwe kadefaciliteiten en circulaire voorzieningen

Met deze thematische aanpak ontstaat een samenhangende en toekomstgerichte strategie voor de Industriehaven Tiel. Door zowel in te zetten op marktinitiatieven, circulaire ontwikkeling, fysieke optimalisatie als multimodale bereikbaarheid, versterkt de industriehaven haar centrale bovenregionale rol in het knooppunt en op de goederenvervoerscorridor voor *modal shift*.

Thema 5 - Harmonisatie haveninformatiesystemen / implementatie Tiel

Binnen de samenwerking in Gelreport (Arnhem, Nijmegen en Tiel) vindt harmonisatie van het havenmanagementsysteem met implementatie van het havenmanagementsysteem van Tiel plaats ten behoeve van:

- uniform inzicht in benutting en capaciteit
- corridorbrede monitoring en beleidssturing

Hierbij wordt aansluiting gezocht op PortlinQ zodat binnen de gehele corridor één informatiestructuur wordt gehanteerd.

Beoogd resultaat en vervolg

Een gedragen en uitvoerbare visie en roadmap voor de circulaire Industriehaven Tiel, inclusief:

- ambities en doelstellingen tot 2040
- concrete projecten en interventies (kort, middellang, lang)
- ruimtelijke strategie en bouwstenen
- monitoring- en evaluatiekader
- versterkt netwerk van betrokken partijen
- uniform haveninformatiesysteem

Betrokken partijen

- Bedrijven gevestigd in industriehaven
- Parkmanagement Ondernemers Coöperatie Tiel
- Gemeente Tiel
- Provincie Gelderland
- Regio Rivierenland
- Rijkswaterstaat
- Waterschap Rivierenland
- Logistics Valley Rivierenland
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
- Gelreport

Planning (globaal nog verfijnen)

- **Thema 1 - Analyse en fundament:** inzicht in huidige situatie en potenties Q1 t/m Q4 2026 (met inzet extern adviseur havenbeheer is hiermee in 2025 gestart)
- **Thema 2 - Visievorming en co-creatie:** Gezamenlijk toekomstbeeld ontwikkelen Q1 t/m Q3 2027
- **Thema 3 - Ontwerp en technische uitwerking:** van visie naar concrete plannen Medio 2027
- **Thema 4 - Realisatievoorbereiding:** Van plan naar uitvoering Afhankelijk van vervolgstappen thema 1, 2 en 3

Budget 2026

Kosten (excl. BTW en inzet uren vanuit deelnemers realisatiepact):

Thema 1	
Algemeen: programma en procesbegeleiding (extern adviseur havenbeheer)	30.000
Projectleider en Projectondersteuning (PMO)	30.000
Inhuur externe deskundigheid /adviseur tbv verkenningen en analyses	50.000
Inventarisatie infrastructuur en bestaande assets (civieltechnische opname)	45.000
Onderzoek bereikbaarheid industriehaven (verkeerskundig, ontsluiting)	15.000
Advisering eigendomspositie en strategische inzet	10.000
Thema 2	
Algemeen: programma en procesbegeleiding (extern adviseur havenbeheer)	30.000
Projectleider en Projectondersteuning (PMO)	30.000
Inhuur externe deskundigheid /adviseur t.b.v. scenario ontwikkeling en opstellen visie en roadmap (incl. participatieproces)	50.000
Thema 3	
Algemeen: programma en procesbegeleiding (extern adviseur havenbeheer)	30.000
Projectleider en Projectondersteuning (PMO)	30.000
Inhuur externe deskundigheid /adviseur t.b.v. o.a. kadeplan, financiële en juridische adviezen en voorbereiding realisatiefase (met validatie en besluitvorming visie, ontwerp en roadmap)	120.000
Uitdiepen en baggeren havengeul en draaicirkel (excl. eventuele kosten voor maatregelen oeverbescherming en stabiliteit kades)	225.000
Vervangen houten geleiderail openbare kade	250.000
Thema 4	
Nog te bepalen in vervolgtraject	
Financiering te realiseren infrastructuur (oevers, kades, wegen etc.)	PM
Thema 5	
Harmonisatie haveninformatiesystemen / implementatie Tiel	50.000
TOTAAL	995.000

Dekking (excl. BTW en inzet uren vanuit deelnemers realisatiepact):

Gemeente Tiel:	€ 620.000
Provincie Gelderland:	€ 162.500
Ministerie IenW:	€ 212.500
Totaal:	€ 995.000

Fiche 4

Havensamenwerking Gelreport

Projectbeschrijving

De gemeenten Arnhem, Nijmegen en Tiel en de provincie Gelderland werken sinds 2025 samen binnen het samenwerkingsverband Gelreport. Deze samenwerking is gebaseerd op het door Movares uitgevoerde onderzoek "Samenwerking binnenhavens Arnhem, Nijmegen en Tiel" en is bestuurlijk verankerd via een door alle partijen ondertekend convenant.

Het Movares onderzoek heeft de meerwaarde van samenwerking tussen de Gelderse binnenhavens aangetoond en strategische thema's benoemd waarop gezamenlijke inzet logisch en kansrijk is, waaronder goederenvervoer en logistiek, verduurzaming, circulariteit, digitalisering en ruimtelijk functioneren van binnenhavens. De betrokken partijen hebben op basis hiervan expliciet gekozen voor samenwerking.

Binnen Gelreport wordt inmiddels concreet uitvoering gegeven aan diverse projecten via thematische werkgroepen, waaronder:

- Zero emissie binnenhavens (verduurzaming)
- Circulaire binnenhavens

Deze projecten worden afzonderlijk geprogrammeerd en gefinancierd via eigen projectfiches. Voor de haven van Nijmegen zijn deze projecten reeds goedgekeurd in het kader van het afgelopen BO MIRT; voor de haven van Tiel worden vergelijkbare fiches parallel aan dit project behandeld. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat draagt hier reeds gericht en projectmatig aan bij.

De samenwerking bevindt zich daarmee niet meer in een verkennende fase ten aanzien van het nut van samenwerking, maar in een fase waarin de centrale opgave is:

- het verbinden en programmeren van lopende en nieuwe initiatieven;
- het selectief bepalen welke projecten rijksrelevantie hebben;
- het besluitrijp maken van voorstellen richting het Rijk binnen de goederenvervoercorridor Rotterdam-Duitsland (GVC).

Dit project behelst (met werkpakketten 1, 2 en 4) het inrichten van een tijdelijk programmamanagement dat deze programmerings- en samenhangsfase organiseert. Het fiche ziet nadrukkelijk niet op de uitvoering van projecten.

Aanvullend hierop wordt binnen Gelreport (met werkpakket 3) een extra werkgroep met project gestart gericht op fysieke ruimte in de binnenhaven. Deze werkgroep richt zich op het verbeteren van de sturing op het gebruik van schaarse havenruimte, met als centrale doelen:

- het realiseren van het juiste bedrijf op de juiste plek;
- het vergroten van de grip van overheden op strategische grondposities in binnenhavens.

Deze doelen sluiten direct aan bij rijksprioriteiten rondom corridorontwikkeling, bescherming van watergebonden bedrijvigheid en efficiënt ruimtegebruik.

Doelstelling en positionering

Doel van dit project is het concretiseren, prioriteren en programmeren van de bestaande havensamenwerking Gelreport, zodat bestuurlijke besluitvorming over rijks- en regioprojecten zorgvuldig en onderbouwd kan plaatsvinden.

Het project resulteert in:

- een geactualiseerde corridoranalyse, gebaseerd op afgeronde onderzoeken en lopende uitvoering;
- een uitvoeringsagenda 2027–2028 met een gerichte selectie van projecten, onderscheiden naar:
 - regionaal uit te voeren projecten;
 - projecten met aantoonbare rijksrelevantie
- onderbouwde voorstellen voor rijks-regiodeals, onder meer in het kader van de Programmaraad en realisatiepacten Nijmegen en Tiel;
- een expliciet bestuurlijk besluit over:
 - inzet van rijksmiddelen en rijksbetrokkenheid;
 - de wenselijkheid en vorm van een eventuele vervolgfase van de samenwerking.

De uitvoering van projecten vindt plaats via afzonderlijke projectstructuren en fiches en maakt geen onderdeel uit van dit project.

Het rijksbelang in dit project ligt in het functioneren van de goederenvervoercorridor als geheel, en niet in de ontwikkeling van afzonderlijke havens. De toegevoegde waarde voor het Rijk is gelegen in:

- betere benutting van bestaande haven- en overslagcapaciteit in het achterland;
- ondersteuning van nationale doelstellingen op het gebied van modal shift, verduurzaming en logistieke robuustheid;
- bescherming en gerichte inzet van schaarse watergebonden ruimte;
- versterking van overheidssturing op strategische grondposities in binnenhavens;
- samenhang tussen regionale initiatieven en landelijke beleidsinstrumenten (o.a. realisatiepacten, SPUK's).

Het programmamanagement ondersteunt IenW expliciet bij het maken van selectieve keuzes: waar rijksbetrokkenheid doelmatig is, en waar projecten regionaal worden opgepakt.

Werkpakketten

WP1: Programmamanagement en corridorgerichte programmering

- Inrichten en uitvoeren van tijdelijk programmamanagement
- Samenbrengen en duiden van resultaten uit het Movares onderzoek, het convenant en lopende uitvoeringsprojecten
- Actualiseren en verdiepen van de corridoranalyse vanuit het perspectief van samenhang en programmering
- Structureren van besluitvorming over prioriteiten, scope en rijksrelevantie.
- Opstellen van een uitvoeringsagenda 2027–2028
- Actieve betrokkenheid van lenW bij inhoudelijke toetsing en voorbereiding van besluitvorming

Het programmamanagement werkt expliciet toe naar besluitvorming in de Programmaraad juni 2027 en juni 2028 en eindigt na afronding van deze fase.

WP2: Verbreding samenwerking ten behoeve van corridoropgaven

- Doorontwikkeling van de bestaande samenwerking en, waar relevant, selectieve verbreding richting andere gemeenten langs de corridor
- Deze verbreding vindt uitsluitend plaats indien dit bijdraagt aan:
 - uitbreiding en beter gebruik van binnenhavencapaciteit;
 - stimulering van openbare en multi-gebruik havenlocaties;
 - doorvertaling van landelijke beleidsdoelen (o.a. SPUK Versterking havenvoorzieningen) naar gemeentelijke praktijk.

Verbreding is daarmee een middel, geen doel op zich.

WP3: Fysieke ruimte en strategische grondposities in de binnenhaven

- Inrichting en begeleiding van een werkgroep fysieke ruimte
- In kaart brengen van huidig ruimtegebruik en strategische locaties in de aangesloten binnenhavens
- Identificeren van knelpunten voor watergebonden en corridor-relevante bedrijvigheid
- Ontwikkelen van een gezamenlijk afwegingskader voor:
 - "juiste bedrijf op de juiste plek";
 - sturing op functiemenging en vestigingsbeleid;
 - inzet en borging van strategische grondposities.
- Positioneren van dit vraagstuk binnen nationale corridor- en havenopgaven, inclusief mogelijke rol van het Rijk

De werkgroep richt zich op inhoudelijke agendering en besluitvoorbereiding; grondverwerving en planologische procedures vallen buiten de scope.

WP4: Uitvoeringsagenda 2027-2028

- Opstellen van de uitvoeringsagenda in nauwe consultatie met lenW
- Per project wordt uitgewerkt:
 - bijdrage aan corridor- en nationale opgaven;
 - gewenste rolverdeling Rijk–regio–markt;
 - benodigde bestuurlijke besluitvorming.
- De uitvoeringsagenda wordt voorgelegd aan de bestuurders van de Gelreport-partners en vormt input voor rijks-regiodeals

Beoogde resultaten

- Geactualiseerde corridoranalyse (voor juni 2027).
- Concept uitvoeringsagenda met eerste selectie van rijks- en regioprojecten (Programmaraad juni 2027).
- Definitieve uitvoeringsagenda 2027–2028 met besluitrijpe voorstellen (Programmaraad juni 2028).
- Bestuurlijk besluit over:
 - inzet van rijksmiddelen;
 - rol van lenW;
 - wel of geen voortzetting van de samenwerking in een vervolgfase.

Governance en rolverdeling

De bestaande samenwerking tussen de gemeenten en provincie vormt het vertrekpunt.

Voor deze fase wordt een tijdelijke programmeringsgovernance ingericht waarin:

- lenW inhoudelijk betrokken is bij selectie en prioritering;
- expliciete stop-/go-momenten zijn ingebouwd (juni 2027 en juni 2028);
- geen verplichtingen ontstaan voor structurele rijksdeelname of -financiering.

Uitvoering van projecten blijft plaatsvinden binnen afzonderlijke projectstructuren en fiches.

Planning

Start: juni 2026

Tussenbesluit: Programmaraad juni 2027

Eindbesluit: Programmaraad juni 2028

Einde programmeringsfase: juni 2028

Budget

Totale kosten: € 200.000

Dekking

Realisatiepact Tiel (€ 50.000)

Gemeente Tiel: € 25.000

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat: € 25.000

Realisatiepact Nijmegen (€ 50.000)

Gemeente Nijmegen: € 25.000

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat: € 25.000

Gemeente Arnhem: € 50.000

Provincie Gelderland: € 50.000

De totale bijdrage van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bedraagt voor de gezamenlijke realisatiepacten Tiel en Nijmegen €50.000 en betreft 25% van de totale kosten. Uitvoering van projecten wordt separaat gefinancierd via afzonderlijke projectfiches.

Fiche 5a

Draaischijffunctie Inland Terminal Tiel

Projectbeschrijving

De haven van Tiel ligt strategisch op de verbindingen naar Amsterdam (noord), Sluis Sint Andries (zuid), Nijmegen en Duitsland (oost) en Rotterdam/Antwerpen (west). Daarmee vervult de Inland Terminal Tiel, samen met de logistieke bedrijven in de knoop Tiel-Rivierenland, een draaischijffunctie van nationaal belang op de goederencorridors. Dit project versterkt de draaischijffunctie van Tiel door:

- opslag en overslag van containers en reefer containers te stimuleren;
- consolidatie van containerstromen voor efficiëntere transporten;
- ontlasting van (met name) Rotterdam door een just-in-time aanlever-aflever functie op korte afstand;
- *modal shift* van weg naar water en andersom voor nationale distributie;
- Empty Depot voor inleveren en uitwisselen van lege containers: dit verbetert de doorstroom op de nu al volle A15;
- laadplein voor elektrisch materieel en (deel van de) oplossing voor een smart energy hub samen met bestaande ondernemers op bedrijventerrein Medel (GTO/off-grid, benutting zonnepanelen op daken, opslag en beschikbaarstelling voor zowel water- als wegmaterieel);
- innovatieve oplossingen zoals overslag op kleinere schepen bij laag water.

Door de centrale ligging van Tiel en de goede bereikbaarheid over water en weg, ligt de haven van Tiel ook strategisch in onzekere tijden. De draaischijf knoopt diverse zeehavens aan het achterland, en waar transportcapaciteit over weg en spoor in uiterste gevallen geclaimd kan worden door militaire mobiliteit, kan Knooppunt Tiel-Rivierenland de civiele markt blijven bedienen via binnenvaart en korte last-mile pendelritten.

Werkpakketten

WP1: Marktanalyse, businesscase

- WP1a: uitwerken businesscase voor reeferhub (gekoelde containers, indicatief een brug met 200 plaatsen), inclusief technische en ruimtelijke verkenning met de nadruk op de beschikbare netcapaciteit en verlenging van de kade
- WP1b: onderzoek naar empty depot functie (inleveren en uitwisselen van lege containers), inclusief technische en ruimtelijke verkenning
- WP1c: (verdere) verkenning en uitwerken businesscase voor de Smart Energy Hub, en de rol van de terminal daarin (koppeling Fiche 9)

WP2: Ontwerp hubconcept en digitalisering

- ontwikkeling van Empty Depot, inclusief operationeel model, digitale planning en tracking
- plan voor stimulering van vervoer over water, inclusief laadplein voor elektrisch materieel

WP3: Concept laagwater-/hoogwateroverslag

- ontwikkeling en beproeving van een concept waarin bij laagwater containerstromen kunnen worden overgeslagen op kleinere schepen om stroomopwaarts te blijven leveren
- verkennen van mogelijkheden/innovaties om bij hoge waterstanden toch vierlaags onder de A15 door te komen vanuit de Prins Bernhard Sluizen
- samenwerking met marktpartijen, andere knooppunten en barge-operators

Beoogd resultaat en vervolg

Hierbij wordt het volgende nagestreefd:

- hoogwaardig en toekomstbestendig containerknooppunt in Tiel;
- operationeel Empty Depot en reefer-overslag en opslagfaciliteiten;
- digitale tools voor planning en tracking (koppeling Fiche 11);
- *modal shift* van weg naar water met substantiële CO₂-reductie;
- werkend concept voor laagwateroverslag als robuuste oplossing voor continuïteit.

Betrokken partijen

Gemeente Tiel, Van Berkel Logistics, Bedrijvenpark Medel / Ondernemers Coöperatie Tiel, Logistics Valley Rivierenland, Provincie Gelderland, havenbedrijven, containeroperators, TLNFENEX (AZV-VZV) KBN-SVS, barge-operators.

Planning

Start: Q3 2026

Fase 1 (2026-2027): WP1 en WP2 (marktanalyse, businesscase, ruimtelijke verkenning).

Fase 2 (2027-2028): WP3 (concept laagwateroverslag).

Budget 2026

Fase 1 (2026): €200.000

Fase 2 in BO-MIRT 2026/Programmaraad 2026

Dekking

- Private partijen (Van Berkel, OCT/Medel): € 10.000
- Provincie Gelderland (waaronder programma Logistics Valley): € 90.000
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat: € 100.000

Fiche 5b

Empty Depot

Projectbeschrijving

Algemeen: Door te weinig grip op containerdoorlooptijden, gebrekkige afstemming met rederijen en beperkingen in stackcapaciteit in de zeehavens, kiezen verladers steeds vaker voor wegvervoer om het risico op D&D-kosten te vermijden. De Topcorridors verliezen zo hun potentieel als duurzame logistieke aders van Nederland.

De ambitie van dit project is om de inland terminal in de corridorfunctie te versterken als:

- extended gate mogelijkheid voor zeehavens;
- ketenschakel met regierol over fysieke en digitale containerstromen;
- buffer en bundelpunt om congestie, wachttijden en kosten te dempen;
- katalysator van *modal shift* door voorspelbaarheid te verhogen en risico's te verlagen.

Doel en scope van het project

Dit project heeft tot doel om inland terminals de mogelijkheid te geven containers te beheren, te routeren en retour te plannen richting de rederij binnen de gestelde termijnen

Werkpakketten

Voorgestelde aanpak in zes stappen

Stap 1 – Analyse van ketens, kosten en actoren

De eerste stap betreft het verzamelen van data en inzichten over de containerstromen waarbij D&D-kosten structureel optreden.

Stap 2 – Ontwikkelen regierol en operationeel model

Op basis van de ketenanalyse wordt voor de Inland Terminal Tiel, en later voor andere terminals op de corridor, een regiemodel uitgewerkt. Ook worden de fysieke functies van terminals meegenomen: opslagruimte voor tijdelijke stalling, mogelijkheden voor overslag.

Stap 3 – Inrichten Digital Living Lab (DIL)

Een van de kerncomponenten is het realiseren van een Digital Living Lab op het DIL-platform. Dit Digital Living Lab wordt het digitale zenuwcentrum van de regierol.

Stap 4 – Pilots in de regio met Inland Terminal Tiel

Op basis van interesse, volume en IT-capaciteit worden inland terminals, waaronder die van Tiel, geselecteerd voor een pilotfase. Idealiter zijn deze verspreid over Nederland en bedienen ze verschillende typen verladers (groot/klein, import/export).

Stap 5 – Governance, juridische afspraken en ketenverantwoordelijkheid

Om de regierol van inland terminals te laten slagen, is een herijking van contractuele afspraken nodig.

Stap 6 – Evaluatie, businesscase en routekaart opschaling

De laatste fase is gericht op het evalueren van de pilotresultaten en het opstellen van een businesscase voor structurele toepassing. Deze businesscase bevat een kwantitatieve onderbouwing van bespaarde D&D-kosten, reductie van wegvervoer (aantal ritten) en CO₂-uitstoot, investerings- en beheerkosten voor terminals en ketenpartners, baten voor verladers (financieel, operationeel, juridisch).

Op basis hiervan wordt een routekaart ontwikkeld voor opschaling naar andere terminals, inclusief handreikingen voor implementatie.

Beoogd resultaat en vervolg

Verwachte impact van het project

De verwachte resultaten van het project zijn veelzijdig. Allereerst leidt de inzet van inland terminals als regisseur tot directe besparingen op D&D-kosten, die kunnen oplopen tot enkele duizenden euro's per container voor kleinere verladers. Door beter risicobeheer en planningscapaciteit wordt bovendien de betrouwbaarheid van intermodale ketens versterkt – een voorwaarde voor bredere toepassing van spoor en binnenvaart.

Daarnaast draagt het project bij aan het terugdringen van het aantal vrachtwagenritten, met bijbehorende positieve effecten op files, wegslijtage, CO₂-uitstoot en leefbaarheid.

Tot slot is er sprake van systeemwinst: inland terminals worden gepositioneerd als strategische hubs, die meer zijn dan fysieke overslagpunten. Ze vormen de ruggengraat van een logistieke structuur waarin planning, vertrouwen en duurzaamheid centraal staan.

Betrokken partijen

Inland Terminal(s), verladers, logistieke ketenpartners

Planning

Voor Q1 2027 Stap 1, 2 & 3 uitgevoerd, in 2027 een pilot (Stap 4), met eventueel een vervolgtraject (Stap 5) en evaluatie met businesscase (Stap 6)

Fiche 6

Routekaart “zero emissie binnenhavens”

Projectbeschrijving

Dit fiche omvat het centrale energieproject dat de onmogelijkheden door netcongestie in lopende en gewenste ontwikkelingen in de havens van Tiel weg moet nemen. Het project ontwikkelt een routekaart voor het verduurzamen van haven en havengerelateerde activiteiten met als einddoel te werken richting zero emissie binnenhavens in Tiel. De routekaart geeft richting aan verduurzaming van havenactiviteiten en logistieke processen, inclusief:

- elektrificatie van voer-, werk- en vaartuigen;
- uitbreiding van walstroomvoorzieningen;
- inpassing van decentrale energieoplossingen (Smart Energy Hubs) om netcongestie te voorkomen;
- koppeling met regionale en nationale beleidsdoelen (Schone Lucht Akkoord, Klimaatakkoord).

De routekaart fungeert als strategisch instrument voor gemeenten, provincie, Rijk en bedrijven om investeringen en maatregelen te prioriteren en impedimenten weg te nemen.

Doelstellingen

- collectief netwerk opzetten om knooppunten te versterken door netcongestie als belemmering weg te nemen bij de ontwikkeling van het knooppunt Tiel/Rivierenland
- inzicht creëren in totale energiebehoefte en patronen in binnenhaven(systeem), inclusief ontwikkelingen die bij bedrijven gewenst zijn en/of in andere projectfiches opgenomen zijn
- zero emissie binnenhavens in 2050: emissievrije overslag en logistiek
- energietransitie faciliteren: walstroom, elektrisch havenmaterieel, laadinfra
- alternatief voor het reguliere net bieden waarmee netcongestie geen bottleneck meer hoeft te zijn voor ontwikkelingen in de haven: decentrale energiehub en slimme energiemanagementsystemen
- ruimtelijke kwaliteit verbeteren: duurzame inrichting van havengebieden.

Werkpakketten

WP1: Scope en analyse

- afbakening geografische scope
- inventarisatie emissies, energiegebruik en netcapaciteit
- analyse beleidskaders en koppeling met SLA-maatregel 7

WP2: Technische en ruimtelijke Verkenning

- onderzoek walstroomuitbreiding en laadinfra
- ontwerp decentrale energiehub-concepten (EMS, opslag, koppeling opwek)
- scenario's voor zero-emissie logistiek

WP3: Routekaartontwikkeling

- opstellen roadmap met fasering (kort, middellang, lang)
- kosten-batenanalyse en investeringsstrategie
- governance-model en afspraken tussen stakeholders

WP4: Validatie en communicatie

- stakeholderbijeenkomsten (gemeenten, bedrijven, netbeheerder)
- vaststelling routekaart door provincie en gemeenten
- communicatieplan voor implementatie

Beoogd resultaat en vervolg

Een gedragen routekaart met:

- ambities en doelstellingen tot 2050
- concrete maatregelen voor walstroom, ZE-materieel, energiehub, etc
- fasering en investeringsplanning
- pilotprojecten voor walstroom en Smart Energy Hub in Tiel en vermindering CO₂-uitstoot en verbetering luchtkwaliteit

Betrokken partijen

- Bedrijven gevestigd in de havens van Tiel
- Gemeente Tiel
- Provincie Gelderland
- Rijkswaterstaat
- Liander
- Logistics Valley Rivierenland
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Planning

WP1: Q3 2026 – voorbereiding en onderzoeksplan

WP2-3: Q4 2026 – Q1 2027 – uitvoering studies en opstellen routekaart

WP4: Q2 2027 – vaststelling en start pilots

Budget 2026

Kosten:

- Adviesbureau t.b.v. ontwikkelen routekaart: €100.000
- Gesprekken en inventarisatie bedrijven: €10.000

Dekking:

- Gemeente Tiel: € 25.000
- Provincie: € 30.000
- Ministerie Infrastructuur en Waterstaat: € 55.000

Fiche 8

Ontwikkeling Clean Energy Hub (binnenvaart)

Projectbeschrijving

Onderzoeken of een Clean Energy Hub (CEH) voor de binnenvaart bij IJzendoorn (naast de overnachtingshaven van Rijkswaterstaat) haalbaar is. Deze hub moet minimaal twee duurzame energiebronnen aanbieden (bijv. walstroom en waterstof) en bijdragen aan het verduurzamen van de corridor Waal–ARK.

Werkpakketten

WP1: Inventarisatie en stakeholderoverleg

- afstemming met Rijkswaterstaat (overnachtingshaven)
- betrekken van Dekkergroep en andere marktpartijen
- ophalen technische randvoorwaarden (ruimte, aansluiting op net)

WP2: Haalbaarheidsonderzoek

- technische analyse: energie-infrastructuur, netcapaciteit, locatiegeschiktheid
- financiële analyse: investeringskosten, exploitatiemodel
- milieu-impact en bijdrage aan corridor-doelen

WP3: Besluitvorming en subsidieaanvraag

- opstellen businesscase en adviesrapport
- aanvragen SPUK-subsidie (50% dekking haalbaarheidsonderzoek)
- voorbereiden afspraken met marktpartij voor realisatie

Beoogd resultaat en vervolg

Resultaat 2026: Haalbaarheidsonderzoek afgerond, besluitvorming over realisatie CEH binnenvaart.

Vervolg: Start realisatie door marktpartij in 2027, inclusief aansluiting op duurzame energiebronnen.

Betrokken partijen

Provincie Gelderland (coördinatie CEH, cofinanciering)
Gemeente Neder-Betuwe (ruimtelijke inpassing)
Rijkswaterstaat (overnachtingshavenbeheer)
Dekker Groep (initiatiefnemer, grondeigenaar)
Binnenvaartondernemers (gebruikers)
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Planning

Q4 2025: start haalbaarheidsonderzoek elektrisch cluster + laadfaciliteiten overnachtingshaven (initiatief Dekker Groep en RWS, uitvoering door Solinoor)

Q1–Q2 2026: technische en financiële analyse in opdracht van Provincie Gelderland

Q3 2026: besluitvorming + subsidieaanvraag

Q4 2026: voorbereiding contracten en vergunningen

Budget 2026

Haalbaarheidsonderzoek in opdracht van Provincie Gelderland wordt gefinancierd vanuit SPUK-CEH, met co-financiering Provincie Gelderland.

Fiche 9

Energietransitie (Smart Energy HUB)

Projectbeschrijving

De doelstelling van het project is het verduurzamen van transport over weg en water op Knooppunt Tiel- Rivierenland.

Dit willen we realiseren door:

1. ontwikkelen van een collectief laadplein voor vrachtwagens: Het ontbreken van een collectief laadplein staat de elektrificatie van het wagenpark van de (transport) bedrijven in de weg. Voor een individueel bedrijf is een laadpaal onbetaalbaar; een collectief plein is een logische oplossing. Sommige bedrijven hebben meer stroom gecontacteerd dan nodig. Door deze overtollige stroom kan het laadplein van energie worden voorzien. Eventueel kan deze energie door het plaatsen van zonnepanelen op bedrijfsdaken worden aangevuld met zonne-energie.
2. elektrificeren van de laad- en loskade van de containerhaven in Tiel"Op dit moment kan de containerhaven door gebrek aan voldoende stroom zijn verduurzamingsdoel niet halen. Ook de containerhaven kan door overtollige stroom te delen verder in haar energietransitie van fossiel naar verdere elektrificatie.

Door in te zetten op de doorontwikkeling van de energietransitie via bovenstaande maatregelen wordt ingezet op een verdere versterking van de goederenvervoercorridor. Voor het knooppunt is het van belang dat aan- en afvoer van de producten duurzaam en soepel verloopt.

Stappen

- **Stap 1:** In kaart brengen welke bedrijven op dit moment een overcapaciteit hebben aan stroom voor de ontwikkeling van een collectieve laadpaal en de elektrificatie van de laad-en loskade.
- **Stap 2:** Een kick-off bijeenkomst houden met betrokken stakeholders: parkmanagement, Liander, bedrijven die stroom over hebben, gemeente Tiel om plannen over stroomdelen te bespreken.
- **Stap 3:** Onderzoek hoe de overtollige stroom van de diverse bedrijven kan worden gebruikt voor de collectieve laadpaal en de elektrificatie van de laad-en loskade.
- **Stap 4:** Locatiekeuze laadplein: in samenspraak met de bedrijven op zoek naar een geschikte locatie laadplein. Meest waarschijnlijk is op het terrein van een van de bedrijven. Afhankelijk van de uitkomst van stap 1 de mogelijkheden en locatiekeuze voor het plaatsen van zonnepanelen onderzoeken.
- **Stap 5:** Einddoelen bepalen en mogelijkheden onderzoeken voor elektrificatie van de laad-en loskade van de Container Terminal Tiel.

Beoogd resultaat en vervolg

Een onderzoeksrapport plus actieplan voor:

- collectief laadplein voor vrachtwagens;
- elektrificatie van de laad-en loskade van Container Terminal Tiel.

Dit heeft een verdere verduurzaming van transport over weg en water op Knooppunt Tiel- Rivierenland tot gevolg wat een versterking van de goederenvervoercorridor betekent.

Betrokken partijen

Gemeente Tiel, Parkmanagementorganisatie, bedrijven, Rijkswaterstaat, Liander, Provincie

Planning

Korte termijn, medio 2026. Eerst verkenning (Stap 1 en 2), bij positieve uitkomst Stap 3 en 4 en op middellange termijn Stap 5.

Budget 2026

1. Het ontwikkelen van een collectief laadplein voor vrachtwagens;
2. Het elektrificeren van de laad- en loskade van de containerhaven in Tiel.

Fiche 10

Duurzame Transport Hub Rivierenland

Projectbeschrijving

Dit project richt zich op de ontwikkeling van Duurzame Transport Hub Rivierenland, bij voorkeur de ontsluiting van de A15 in de buurt van een multimodaal knooppunt met veel logistieke bedrijven.

De hub moet bijdragen aan:

- truckparking: bewaakte parkeerplaats met voorzieningen (sanitair, douche, eetfaciliteit) en laadfaciliteiten voor elektrische vrachtwagens, met uitbreidingsmogelijkheid bij groeiende vraag
- Clean Energy Hub: aanbod van duurzame brandstoffen, minimaal elektrisch (snel) laden en een biobrandstof zoals BIO-LNG en/of HVO100
- trailerhub (incl. reefer): mogelijkheid om 's nachts pendels vanuit havens naar Tiel te rijden (evt. als super-eco-combi) en overdag verder uit te rijden naar eindbestemmingen

Werkpakketten

WP1: Marktanalyse en businesscase

- WP1a: analyse vraag naar truckparking en trailerhub (incl. reefer-aansluitingen)
- WP1b: businesscase voor Clean Energy Hub (inclusief brandstofmix en pricing)

WP2: Technische en ruimtelijke verkenning

- locatieonderzoek en ruimtelijke inpassing
- analyse netcapaciteit en evt. koppeling met Smart Energy Hub

WP3: Juridische en beleidsanalyse CEH

- Juridische check en borging

WP4: Ontwerp en realisatie hub

- ontwikkeling realisatieplan met de haalbare elementen
- realisatie en uitvoering van realisatieplan

WP5: Ontwerp trailer hubconcept & digitalisering

- ontwikkeling van operationeel model inclusief digitale reserveringssystemen

Beoogd resultaat en vervolg

- realisatie van een multifunctionele hub die *modal shift* en verduurzaming stimuleert.
- operationele truckparking en Clean Energy Hub.
- trailerhub voor efficiënte pendelstromen vanuit havens.
- juridisch geborgd plan voor brandstofvoorziening.
- basis voor investeringsbesluiten en realisatie in 2027–2028.

Betrokken partijen

Gemeenten aan de A15 Regio Rivierenland, Provincie Gelderland, Werkgroep Truckparkings, Werkgroep Clean Energy Hub, RWS, Ministerie Infrastructuur en Waterstaat, Realisatiepacten Rotterdam en Amsterdam, Havenbedrijven, TLN.

Planning

Start: Q3 2026

Fase 1 (2026): WP1, WP2 en WP3 (marktanalyse, businesscase, ruimtelijke en juridische verkenning).

Fase 2 (2027 +): WP4 (Ontwerp en realisatie) en WP5 (uitwerken en uitvoeren businessplan trailerhub)

Budget 2026

Totaal €75.000

Dekking

- Provincie: € 37.500
- Ministerie Infrastructuur en Waterstaat: € 37.500

Fiche 11a

Living Labs Digitalisering Binnenhavens

Projectbeschrijving

- Binnenhavens zijn belangrijke schakels in multimodaal vervoer, maar hun digitaliseringsniveau verschilt sterk. Dit project stimuleert binnenhavens om samen te experimenteren met toepassingen zoals digitale meldprocedures, havenbeheerplatforms, walstroom-apps en digitale facturatie. Door datagedreven werken kunnen doorstroming en veiligheid verbeteren en wordt havengeldinning efficiënter. In 2024 zijn door Brabant Ports, Blueports Limburg en Ports of Twente meerdere living labs gestart waarin binnenhavens, gemeenten, softwareontwikkelaars en havenbeheerders samenwerken. Hierbij worden ook eisen vanuit compliance (zoals Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen en gevaarlijke stoffen over de binnenwateren) betrokken. Het project wordt ondersteund door het GVC OZO-transitieteam en is gekoppeld aan bredere digitaliseringsprogramma's van de Topcorridors waarbij Rijk en Regio samenwerken aan de verduurzaming en efficiëntie van het goederenvervoer.
- Doel: De afhandeling van de aanloop/afvaart van schepen in de binnenhaven (industrieterrein Kellen) van Tiel kan via verbeterde digitale afhandeling beter georganiseerd worden. Dit geeft voordelen voor zowel de Gemeente Tiel (effectieve administratieve afhandeling) als de binnenvaartoperators/bedrijven op Kellen (gestroomlijnde afhandeling van havengelden, beschikbaarheid ligplaatsen etc.). De bedoeling is om met de andere Gelderse gemeente, Gemeente Nijmegen, samen te werken

Werkpakketten

- Voorstel is om te starten met een inventarisatie en nulmeting van huidige processen (havengeld, ligplaatsen, walstroom, dataverzameling). Gebruik dit als basis om te bepalen hoe Tiel kan aansluiten bij provinciale beleid en het Topcorridors Living Lab (o.a. PortlinQ en binnenhaven-initiatieven). Dit is een voorbereidend traject zonder direct te investeren in systemen. Dit past als digitaliseringsdeelpject binnen verbetering gebruik binnenhaven Kellen.

WP1: Inventarisatie huidige processen

- Welke havengelden worden betaald voor welke diensten (ligplaatsen etc.)
- Hoe is inzameling georganiseerd
- Welke bedrijven betalen havengelden

WP2: Ontwerp integrale havengeld processen Gelderland

- ontwerp hoe havengeld processen te verbeteren in Tiel
- inpassen ontwerp in Oplossing voor Gelders haven (Port of Gelderland)

WP3: Aansluiting bij digitalisering binnenhaven Topcorridors

- inpassing digitalisering binnenhaven Tiel in Living Lab Topcorridors

Beoogd resultaat en vervolg

- verbeterde afhandeling van binnenvaartgelden in Tiel
- meer inzicht in beschikbaarheid ligplaatsen voor gebruikers
- meer instrumenten voor strategische sturing optimaal gebruik binnenhaven Tiel

Betrokken partijen

Gemeente Tiel, Bedrijvenpark Kellen/ Ondernemers Coöperatie Tiel, Logistics Valley Rivierenland, Provincie Gelderland, BLN-Schuttevaer, barge-operators, daarnaast samenwerking met gem Nijmegen

Planning

Start: Q3 2026

Fase 1 (2026-2027): Alle Werkpakketten

Fase 2 (2027-2028): invoering digitale afhandeling binnenvaartservices en -gelden Tiel

Budget 2026

Fase 1 (2026):

Fase 2 in BO-MIRT 2026

Dekking

Fiche 11b

Dashboard Logistieke stromen over infra Gelderland

Projectbeschrijving

- Het project SNV binnen Topcorridors ontwikkelt een dashboard waarmee ketenregisseurs, overheden en vervoerders beter inzicht krijgen in infrastructuur voor goederenstromen over de logistieke corridors. Met zo'n dashboard kunnen verträgen, knelpunten en trends sneller worden herkend, wat sturing en samenwerking vergemakkelijkt. De nadruk ligt op multimodaal inzicht en tijdigheid van de data. De living labs bestaan uit workshops waarin informatiebehoeften worden opgehaald bij corridorpartners en waarin mock-ups van dashboards worden getest. In een volgende fase worden deze verder uitgewerkt en gekoppeld aan bestaande databronnen uit het DIL-programma. De dashboards zijn vooral bedoeld als instrument voor collectieve besluitvorming en strategische corridorontwikkeling.
- Dit project is besproken binnen het pactteam en de conclusie was dat de basis voor eventuele deelname aan SNV voor de regio Tiel relatief smal is. In plaats van participeren in het SNV-dashboard is het idee om actief samen met het Knooppunt Nijmegen een dashboard voor provinciale monitoring en datavoorziening op het gebied van logistieke stromen. Daarbij wordt Tiel gepositioneerd als casus/regioknooppunt in een breder traject van Gelderland, zodat analyses van goederenstromen, congestie en ketenbetrouwbaarheid gedeeld kunnen worden op provinciaal niveau in plaats van apart worden opgebouwd.

Werkpakketten

- Voorstel is om te starten met een gezamenlijk in Gelderland te formuleren doel van het dashboard logistieke stromen Zuid-Gelderland, en wijze van gebruik binnen de realisatiepacten (en ook binnen De Liemers-Achterhoek). Daarna kan de inrichting van het dashboard ontworpen worden, zowel qua op te nemen data als technische ontwerp. Doel is dat het dashboard interactief wordt ingericht, en regelmatig wordt geupdated. Daarnaast moeten ook links met het SNV infrastructuur en andere nationale dashboards worden geïntegreerd.

WP1: Inventarisatie gezamenlijk logistieke stromen over infra

- doel: dynamisch inzicht in volume logistieke stromen over infrastructuur
- definitie hoofdinfrastructuur (en regionale verbindingen)
- definitie multimodale logistieke stromen (o.a. via verkeerstellingen)
- check op verwerken specifieke stromen/infra situatie regio Tiel

WP2: Ontwerp dashboard Logistieke stromen over infra Gelderland

- ontwerp dashboard, gebaseerd op beschikbare databases (via APIs), interactieve kaartbeelden
- selectie infrastructuur netwerk in dashboard
- selectie multimodale logistieke stromen voor dashboard (gebaseerd op tellingen), rekening houden met beschikbaarheid gewenste updates
- aansluiting/link dashboard met SNV Topcorridors kaart (voor beheer en onderhoud)

WP3: Inrichting en test dashboard Logistieke stromen over infra Gelderland

- inrichting dashboard, en afbeelding op geo-kaart. Identificatie van knelpunten
- test dashboard, verwerken verbeteringen
- gebruik dashboard, en inspelen met beleid op uitkomsten

Beoogd resultaat en vervolg

- objectief inzicht in gebruik multimodaal infra netwerk Gelderland voor logistieke stromen
- afweging mogelijk voor prioriteit knelpunten
- scenario-analyse mogelijk, extrapolatie in de toekomst
- afstemming en synergie met onder andere SNV-project Topcorridors

Betrokken partijen

Gemeente Tiel, Logistics Valley Rivierenland, Provincie Gelderland, CBS, Rijkswaterstaat, ProRail, daarnaast samenwerking met Gemeente Nijmegen en eventueel andere gemeenten

Planning

Start: Q3 2026

Fase 1 (2026-2027): WP1 en 2

Fase 2 (2027-2028): WP3

Budget 2026

Fase 1 (2026):

Fase 2 in BO MIRT 2026

Bijlage B: Samenvatting van gespreksverslagen

B.1 Overzicht bijeenkomsten en workshops

Safari Verduurzaming Binnenhavens Gelderland

Op uitnodiging van het Gelders Energieakkoord, de Provincie Gelderland en Oost NL werd op 18 september 2025 deelgenomen aan de Safari Verduurzaming Binnenhavens Gelderland. Tijdens deze bijeenkomst werden onder andere de binnenhavens van Nijmegen en IJzendoorn bezocht. Naast de veldbezoeken vond kennisuitwisseling plaats over onder meer:

- walstroomvoorzieningen
- clean energy hubs
- digitalisering van logistieke processen
- koppeling tussen havens en bedrijventerreinen

De safari bood waardevolle inzichten in de verduurzamingsopgaven binnen de Gelderse binnenhavens en vormde een nuttige verkenning voor de verdere uitwerking van het realisatiepact.

Informatiesessie Digitalisering en Knelpunten A15 Op 10 november 2025 vond een informatiesessie plaats over digitalisering en de knelpunten rondom de A15. De bijeenkomst werd georganiseerd binnen het kader van het Realisatiepact Knooppunt Tiel-Rivierenland. Aanwezig waren vertegenwoordigers van:

- Provincie Gelderland
- Gemeente Tiel
- BCI Global
- Synnovem
- Regio Rivierenland
- Logistics Valley Rivierenland
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
- Onderzoeksinstituut BSCI

Doel van de sessie was inzicht te krijgen in:

- lopende digitaliseringsinitiatieven binnen het goederenvervoer;
- de belangrijkste logistieke knelpunten rondom de A15;
- kansen voor maatregelen binnen het realisatiepact.

Tijdens de bijeenkomst werd een overzicht gegeven van diverse landelijke digitaliseringsprogramma's, waaronder:

- Rail Connected
- PortlinQ
- Supply Network Visibility (SNV)
- digitalisering van logistieke hubs

Deze initiatieven richten zich op verschillende onderdelen van de logistieke keten, variërend van binnenhavens en railvervoer tot multimodale ketenzichtbaarheid en interoperabiliteit tussen systemen.

Digitalisering kan logistieke processen aanzienlijk verbeteren, bijvoorbeeld door real-time koppelingen tussen planningsoftware van vervoerders en beheerders van infrastructuur. Zo kunnen verstoringen vanuit ProRail of Rijkswaterstaat automatisch worden verwerkt in navigatie- en planningssystemen.

Ook werd stilgestaan bij de digitalisering van logistieke hubs. Waar deepsea-hubs in Rotterdam hierin vooroplopen, is de vraag hoe regio's zoals Tiel zich binnen dit netwerk kunnen positioneren. Inland Terminal Tiel en logistieke partijen zoals Van Berkel hebben hierbij uitgesproken ambities en zouden mogelijk als aanjager in de regio kunnen optreden.

Digitalisering binnenhavens en verslogistiek Gerwin Zomer ging nader in op digitalisering binnen de verslogistiek. De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat digitalisering leidt tot:

- beter inzicht in goederenstromen;
- efficiëntere inspectieprocessen;
- mogelijkheden voor collectieve hubdiensten.

Tegelijkertijd verschilt de ontwikkelingsfase per regio. Waar bijvoorbeeld Venlo beschikt over een relatief volwassen logistiek ecosysteem, heeft Tiel nog uitdagingen op het gebied van schaal, standaardisatie en samenwerking.

Binnenhavens vormen hierbij een belangrijk ontwikkelthema. Het programma PortlinQ is een digitaal samenwerkingsplatform waarin binnenhavens data delen en processen uniformeren, zoals:

- ligplaatsbeheer
- havengeldinning
- walstroomvoorzieningen
- andere havendiensten

Voor de haven van Tiel ligt hier een duidelijke kans. Het huidige proces voor havengeldinning verloopt nog grotendeels handmatig, terwijl jaarlijks circa 900 schepen de haven passeren. Digitalisering kan hier zowel efficiëntie als transparantie vergroten.

Truckparkings, connected transport en interoperabiliteit

De Provincie Gelderland heeft recent onderzoek gedaan naar truckparkings; BCI herijkt momenteel deze inzichten om tot een regionaal samenhangend beeld te komen. Het rapport Locatiestudie Truckparkings Gelderland (BCI, 2025) beschrijft dat er in de provincie Gelderland een groeiende en structurele opgave is om voldoende vrachtwagenparkeerplaatsen voor de lange rust te realiseren. Op basis van een actualisatie van vraag en aanbod (tot 2040) is inzicht verkregen in de tekorten aan verzorgingsplaatsen en truckparkings per regio en per corridor. De studie laat zien dat met name in regio's zoals Foodvalley, Rivierenland en Noord-Veluwe aanzienlijke tekorten bestaan en verder toenemen. Daarnaast benadrukt het rapport dat succesvolle ontwikkeling vraagt om een integrale aanpak, waarbij truckparking wordt gecombineerd met laadinfrastructuur en Clean Energy Hubs, en waarbij zowel publieke als private partijen een rol spelen.

Specifiek voor de regio Tiel (Rivierenland) laten de resultaten zien dat er wel vraag en strategische ligging is, maar dat de realisatie van een truckparking op concrete knelpunten stuit. Kansen liggen in de sterke logistieke positie langs de A15-corridor en de aanwezigheid van bedrijventerreinen zoals Medel, waar koppelingen met laadinfra en CEH mogelijk zijn en waar regionale tekorten hoog zijn. Tegelijkertijd zijn er duidelijke belemmeringen: beperkte beschikbare ruimte, concurrentie met andere ruimtelijke functies, gebrek aan concrete locaties (met name voor parkeerplaatsen voor de lange rust), en terughoudendheid vanuit gemeenten. Daarnaast spelen bredere knelpunten zoals hoge grondkosten, netcongestie voor elektrisch laden, afhankelijkheid van overheidsinterventie en het risico op concurrentie met nabijgelegen initiatieven. Ook blijkt dat zonder structurele handhaving en samenwerking tussen overheden en marktpartijen de businesscase kwetsbaar blijft.

Praktijk voorbeeld door Bosma management en Advies

De heer Bosma heeft zijn praktijkvoorbeeld toegelicht om vervoer van lading over de weg naar het water te brengen. Samen met Provincie Zuid Holland zet een consortium van bedrijven zich in om het transport van lading tussen de verschillende havens en kades in de Rotterdamse haven van de weg te halen. Aanleiding is dat de wegen in en rond de haven onvoldoende capaciteit hebben voor de huidige en toekomstige ladingstromen. Stichting MHS werkt hierbij vanuit de aanpak Blue Lane Living Lab aan een slimme, door emissievrije duwboten ondersteunde, dienstregeling in het havengebied: de havenshuttle.

Aanpak Blue Lane Living Lab

Het consortium gaat dit ontwerp in de praktijk te toetsen door een 'Proof of Concept' te starten met bestaand volume aan containers, waarbij een E-Pusher L, een duwboot voor containers, in combinatie met een digitaal optimalisatiesysteem, wordt ingezet. Daarbij wordt de groene energievoorziening van de duwboot geleverd door Zero Emission Services (ZES) packs.

Gelreport Knooppunt Nijmegen en Knooppunt Tiel-Rivierenland

De gezamenlijke ontwikkeling van een digitale havennetwerkstructuur vormt de basis voor de toekomstbestendige logistieke keten in de provincie Gelderland. Vandaar dat de samenwerking tussen beide knooppunten Nijmegen en Tiel-Rivierenland van wezenlijk belang is. Tijdens de gesprekken met beide pactteams is dit ook naar elkaar uitgesproken en zal dit project als een gezamenlijk project opgepakt worden in de verdere uitvoering.

Reactie TLN op Fiche 10 Transporthub

Momenteel is er een tekort van ruim 4.000 vrachtwagenparkeerplekken in Nederland en een tekort van 721 vrachtwagenparkeerplekken in Gelderland (waarvan 261 in Rivierenland). Dit tekort leidt tot schrijdende omstandigheden van chauffeurs die op locaties terecht komen waar geen voorzieningen zijn. Ook ontstaan onveilige situaties voor chauffeurs, andere weggebruikers en omwonenden. Voor Transport en Logistiek Nederland (TLN) is het terugdringen van het tekort aan plekken daarom cruciaal. Dit vraagt om slimme oplossingen (zoals multifunctioneel ruimtegebruik) die op korte termijn kunnen worden gerealiseerd. Het initiatief van een transporthub Rivierenland past in dit plaatje en helpen het tekort aan vrachtwagenparkeerplaatsen terug te dringen. Juist door de combinatie van truckparking met een Clean Energy Hub en een trailerhub worden verschillende problemen aangepakt waar de sector tegenaan loopt. Belangrijk is dat de truckparking niet alleen bestaat uit een lap asfalt, maar ook voorzien is van voorzieningen als veiligheidsmaatregelen, sanitair en eventueel ook eetgelegenheid. Ander voordeel van de locatie is dat deze onderdeel is van de GVC. TLN denkt graag mee bij de verdere concretisering en uitwerking van de plannen.

B.2 Samenvatting gesprekken met lokale marktpartijen

In gesprekken met regionale bedrijven en organisaties zijn verschillende initiatieven en knelpunten naar voren gekomen die relevant zijn voor de verdere ontwikkeling van het knooppunt.

Deelnemers informatiebijeenkomst Industriehaven Tiel 17 september 2025

Aanwezig:

Bedrijven uit de haven: Asphalt Productie Tiel (APT) B.V.; Betuwe Beton B.V.; Harteman Weg- en Waterbouw B.V.; Montea N.V.; Constar Betonwaren B.V.; GSCN; Gemeente Tiel
Samenvatting van de bijeenkomst:

In overleg tussen de Gemeente Tiel en de ondernemers gevestigd in de industriehaven is vastgesteld dat versterking en toekomstbestendiging van de haven noodzakelijk is om de huidige economische en logistieke functie te behouden. De Gemeente Tiel heeft aangegeven dat de haven de afgelopen jaren beperkt aandacht heeft gekregen en heeft uitgesproken hier structureel verbetering in te willen brengen, in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven.

Ondernemers hebben meerdere knelpunten benoemd die het functioneren van de haven onder druk zetten, waaronder de bereikbaarheid en verkeersveiligheid van de ontsluitingswegen, onvoldoende nautische diepgang, de staat en uitbreidingsmogelijkheden van kademuren en het niet op orde zijn van basisvoorzieningen. Deze knelpunten belemmeren zowel de bedrijfsvoering als verdere investeringen.

Tegelijkertijd is gebleken dat bij meerdere bedrijven concrete plannen bestaan voor verduurzaming, capaciteitsuitbreiding en versterking van de binnenvaartfunctie. Deze investeringsbereidheid kan echter alleen worden verzilverd wanneer de randvoorwaarden in en rondom de haven worden verbeterd.

De Gemeente Tiel en de havenbedrijven hebben uitgesproken gezamenlijk op te willen trekken om *Industriehaven Tiel* toekomstbestendig te maken en deze blijvend te positioneren binnen het regionale en nationale logistieke netwerk. Gezien de rol van de haven in het goederenvervoer over water en de bijdrage aan duurzame *modal shift*, is betrokkenheid en ondersteuning vanuit het Rijk van belang.

Inland Terminal Tiel met van Berkel Logistics

Er heeft een overleg plaatsgevonden met Michel van Dijk, director logistics van Van Berkel Logistics en eigenaar van de Containerterminal Tiel. Onderwerp was product 4+5 van het bovengemiddelde knooppunt Tiel-Rivierenland, fiche 5a 'Draaischijffuntie Inland Termal Tiel' + fiche 5b 'Empty Depot'. Op 10 oktober 2025 is er vanuit het pactteam een brede delegatie vanuit bij Van Berkel op de Inland Terminal Tiel geweest om hun plannen op te halen en te beoordelen wat zou kunnen passen in het knooppuntplan. Op basis daarvan zijn fiche 5a+5b opgesteld en op 12 januari 2026 aan Van Berkel voorgelegd voor schriftelijke consultatie. Daarop is door Van Berkel op 13 januari 2026 goedkeuring gegeven, met enkele tekstuele aanscherpingen. Dat document is meegenomen voor het opstellen van product 4+5, en heeft een hoge score gekregen en daarmee de status 'prioritair project'.

Op 7 april heeft Michel van Dijk samen met afgevaardigden uit het pactteam de opgestelde tekst nogmaals doorgenomen en de actualiteit vanuit Van Berkel gedeeld:

1. Van Berkel spreekt haar waardering uit over de tekst en het besluit om fiche 5a+5b de status 'prioritair project' te geven.
2. Van Berkel staat nog steeds volledig achter de tekst zoals opgenomen in fiche 5a+5b, en behoeft tekstueel geen wijzigingen/aanscherpingen.
3. Van Berkel boekt voortgang in de randvoorwaarden voor een succesvol project: zij investeert momenteel zelf in (onder andere):
 - a. Constructieberekening voor de te bouwen portaalkraan wordt nu uitgevoerd, vergunning kan spoedig aangevraagd worden.
 - b. Plannen voor de verdubbeling van de kade, in overleg met RWS. Vergunning kan aangevraagd worden zodra duidelijkheid bestaat over de benodigde kade constructie.
 - c. Zodra vergunningen rond zijn, kan de businesscase voor de reeferbrug (WP1a) starten! Kan eventueel parallel lopen.
 - d. Empty Depot (WP1b-fiche 5b) kan parallel starten.
 - e. Overleg met collega-bedrijven in de buurt op Medel en klanten om voortgang te realiseren op elektrificatie (Smart Energy Hub – WP1c) in zowel opwek (benutting omliggende daken) als collectieve laadmogelijkheden landzijdig. Daarbij maakt Van Berkel gebruik van de ervaringen die zijn momenteel in Veghel opdoen met collectieve opwek, opslag en 2 GTO's voor grootschalige laadpleinen.
 - f. Bij voortgang op de Smart Energy Hub komt ook de optie om laden waterzijdig mogelijk te maken voor de schepen. Daarbij wordt gedacht aan 1 megawatt beschikbaar aan de wal.

Kortom ook vanuit de terminal staan alle seinen op groen voor fiche 5a en 5b

- **Grondstoffencentrum Nederland** heeft aangegeven de mogelijkheden te willen verkennen om op haar terrein in Industriehaven Tiel een openbare laad- en loskade te realiseren, inclusief voorzieningen voor walstroom. Het doel hiervan is om de havenfaciliteiten beter te benutten en meerdere bedrijven in de haven toegang te bieden tot adequate kadevoorzieningen. Verschillende bedrijven in de industriehaven hebben namelijk aangegeven meer gebruik te willen maken van binnenvaart voor het aan- en afvoeren van bulkgoederen. Op dit moment is de beschikbare kadecapaciteit hiervoor echter beperkt.
- Daarnaast is gesproken met het **bestuur van Coöperatie Medel**, de parkmanagementorganisatie van bedrijventerrein Medel, over de impact van netcongestie op de verduurzaming van logistieke activiteiten. Uit het gesprek bleek dat sommige bedrijven relatief veel elektriciteitscapaciteit hebben gecontracteerd, terwijl andere bedrijven juist onvoldoende capaciteit hebben om stappen te zetten richting elektrificatie van hun logistieke processen. Voor individuele bedrijven blijken investeringen in eigen laadvoorzieningen voor elektrisch vrachtvervoer vaak financieel moeilijk haalbaar. Een mogelijke oplossingsrichting is de ontwikkeling van een gezamenlijk laadplein voor vrachtverkeer, waarbij gebruik wordt gemaakt van beschikbare elektriciteitscapaciteit bij bedrijven met een overschot, eventueel aangevuld met lokaal opgewekte zonne-energie. Hiervoor is nader onderzoek nodig naar de organisatorische en technische haalbaarheid.
- **De ondernemerscoöperatie Tiel (OCT)** vertegenwoordigt de belangen van het bedrijfsleven op de bedrijventerreinen Kellen, Medel, Latenstein en Westroijen in Tiel. Het bestuur van de OCT is geïnformeerd over het knooppuntenplan Tiel-Rivierenland 2025 en de bijbehorende maatregelen. Het bestuur heeft aangegeven zich hierin te kunnen vinden en is bereid het plan waar mogelijk te ondersteunen.
- **Logistics Valley Rivierenland** steunt de plannen van het knooppunt. In haar vergadering van 18 september 2024 heeft het bestuur samen met gemeente Tiel de visie en eerste plannen inhoudelijk besproken tijdens haar heimiddag. In de bestuursvergadering van 19 januari 2026 heeft het bestuur kennis genomen van het realisatiepact (product 5) en haar steun uitgesproken.
- **Regio Rivierenland** - speerpuntberaad Logistiek en Vestigingsklimaat/PFO Economie. In het speerpuntberaad Logistiek en Vestigingsklimaat nemen de wethouders van de acht deelnemende gemeenten van de Regio Rivierenland deel. In de vergadering van 15 oktober 2024 is het proces voor het Knooppuntplan Tiel-Rivierenland toegelicht. In de vergadering van 11 maart 2025 is het concept knooppuntplan en inzetplan toegelicht. Product 4 en 5 van het Realisatiepact Knooppunt Tiel-Rivierenland is als ingekomen stuk geagendeerd op 14 april 2026. Dit product is voor kennisgeving aangenomen zonder inhoudelijke opmerkingen.